Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü ... ... Tamer KAYAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapani İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
● Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
● Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Celil Şirin
İşyeri Baştemsilcisi. Fabrika kurulduğundan bu yana temsilcilik görevini yürüttü. Fabrika işgali sırasında gözaltına alındı. Tutuksuz yargılanacak. «Yol-İş'in işçi düşmanlığında da adımlar attığını görüyoruz. MESS sözleşmeleri öncesinde sarı sendikacılardan ve işverenlerden gelen her türlü saldırı biz işçiler tarafından boşa çıkarılacak» diyor

Mehmet Ali Yıldız
İşyeri temsilcisi. «Yorgunluk nedir bilmeden direndik. Sendikalı diğer arkadaşlarımızın dayanışmaları moralimizin bozulmamasında başlıca etkenlerden biri oldu» diyor ve devam ediyor: «Sınıf mücadelesinin keskinleştiği böyle günlerde, diğer iş kollarından olsun, kendi işkolumuzdan olsun işçilerin dayanışmasının anlamı başka oluyor.»

Namık Şimşek
İşyeri temsilcisi. Namık Şimşek, tüm kanunsuz davranışların ardında tekellerin işçi ücretlerini dondurma ve sınıf sendikalarını ezme çabaları olduğunu söylüyor. MAYSAN olayları konusundaki görüşleri de şöyle: «Her türlü baskıyı gördük. Göreceğimizden başka. Direnişimizi de görecekler. Zaferin bizim olması kaçınılmazdır.

Mevlüt Şen
İşyeri temsilcisi. Mevlüt Şen, baskıların en yoğununu fabrikayı işgal ettikleri gün yaşadıklarını anlatıyor. Kadın işçilerin tartaklanmasının kendisini çok etkilediğini belirterek şunları söylüyor: «Kadın arkadaşlarımızı tartaklayarak bizi tahrik etmek istediler. Ancak soğukkanlı davranarak tahriklere kapılmadık.

Gülviye Güneş
İşyeri temsilcisi. Gülviye Güneş'le görüştüğümüz zaman MAYSAN işvereni, fabrikayı henüz kapatmamıştı. Ama bu baskıdan daha ağırıyla o fabrikayı işgal ettikleri gün karşılaşmış ve jandarma tarafından tartaklanmıştı. Suçu olayı fotoğraflamak istemesiydi. Gülviye Güneş, olay sırasında çok heyecanlandığını, ama korkmadığını söylüyor.

İşveren MAYSAN'ı kapattı

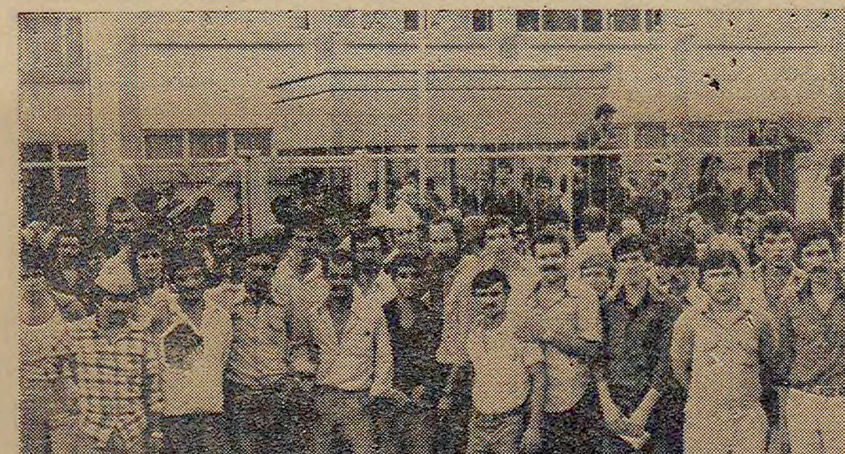

● İşçiler hergün fabrika önünde... (Fotoğraf: Bursa Politika)

● İşverenin elinde 80 bin civarında yedek amortisör stoku var
● Maden - İş Sendikası, işvereni işçinin çalışma hürriyetini kısıtlamaktan mahkemeye verdi
● MAYSAN'da amortisör üretimi büyük ölçüde dışa bağımlı olmadığı için "Döviz bunalımından" etkilenmesi de sözkonusu değil. İşverenin bu konuda böylesi bir mazareti olamaz

Bursa (Politika) — Yol - İş Sendikası'nın da ortak olduğu MAYSAN Amortisör Fabrikası'nda tensikatları ve kanunsuz lokavtı protesto için işçilerin başlattığı direniş sürerken, İstanbul'da bir toplantı yapan fabrika yönetim kurulu tüm işçilerin iş akitlerini feshetti ve işyerini süresiz tatil ettiğini bildirdi. Öteyandan işverenin elinde 80 bin civarında amortisör stoku bulunduğu, fabrikanın kapalı olduğu süre içinde bu stoklardan yararlanacağı belirtiliyor.

İŞVEREN NEYİ HESAPLIYOR?
Organize Sanayi Bölgesinde kurulu MAYSAN Amortisör Fabrikası'nda üretim önemli ölçüde dışa bağımlı değil. Dolayısıyla döviz bunalımından etkilenmesi de sözkonusu değil.
Ayrıca MAYSAN amortisör piyasasını elinde tutuyor. Fabrika kapatılmadan önce yeni tip otomatik tezgâhlar alınarak, teknolojisinin yenileştirilmesi çabası izlendi. İşçi ve sendika çevrelerinden edinilen bilgilere göre işveren, 18-19 yaşındaki niteliksiz işgücünden yararlanmayı, böylelikle askere giden işçi ve kıdemsiz yeni işçi alma uygulamasını hesapladı. Bu geçiş döneminde ise MAYDA adlı bir paravan şirketin elinde yeterli stok olduğu verilen haberler arasında. Tensikatların temelinde bu gerçekler yatıyor.
Ancak tensikatlara karşı işçiler sessiz kalmayınca işverenin hesaplarında değişiklik ortaya çıktı. Jandarma süngüsüne rağmen direnmekte kararlı işçileri gören fabrika yönetimi çıkar yolu fabrikayı süresiz tatil etmekte ve son tensikatlardan sonra kalan işçilerin de 17/2. madde uyarınca iş akitlerini fesh etmekte buldu.
Fabrikanın satış bürosu olarak bilinen MAYDA adlı bir şirketin elinde 80 bin civarında amortisör stokunun da bulunmasının işverenin umudu olduğu belirtiliyor. Stok bittiğinde de fabrikayı yeni işçilerle üretime geçirmek. Fabrika üretime geçtiği zaman da, işçilerin öfkesinin geçmiş olacağının planlandığı verilen haberler arasında.
İşçilere iş akitlerinin fesh edildiği haberi sözlü olarak ulaştığı ve resmi bir tebligat yapılmadığı için işçilerin fabrikaya gitmeye devam ettikleri öğrenildi.
İşçiler artık tensikatlara tahammüllerinin kalmadığını, tek çıkar yolun birlik içinde savaşım vermekten geçtiğini söylüyorlar.

Bina yokluğundan Trabzon İTİA'nın öğrenime başlaması tehlikeye girdi

Trabzon (A.A.) — Açılışı ile ilgili yasanın meclislerden geçmesine karşın geçen dönem öğretime başlanamayan Trabzon İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinde, 1979-80 öğretim döneminde öğretime başlanması da, bina yokluğu nedeni ile tehlikeye girdi.
Tüm sorunların çözülerek bütçeye 18 milyon liralık ödenek sağlandığını bildiren Trabzon İTİA Başkanı Prof. Mehmet Yazıcı konuya ilişkin Anadolu Ajansı muhabirine verdiği demeçte özetle şöyle dedi:
«Ancak bütün bunlara karşın öğretimi sürdürebileceğimiz bir bina bulamadık. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bazı binalar var. Bunların bize devredilmesi veya geçici olarak verilmesi için başvurularda bulunduk, sonucu bekliyoruz. Ayrıca Karadeniz Teknik Üniversitesi'nden birkaç derslik istedik olumsuz cevap aldık. Milli Eğitim Bakanlığı da taleplerimizi olumsuz karşıladı ise, bu yıl öğretime geçmemiz olanaksızdır.»

Trabzon Belediyesi'nde anlaşma sağlanması bekleniyor

Trabzon (A.A.) — Trabzon Belediyesi ile DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikası arasında Trabzon Belediyesinde çalışan 1060 işçiyi kapsayan toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine oluşturulan uzlaştırma kurulunun 3 gün içinde çalışmalarını sonuçlandıracağı bildirildi.
İsteklerin kabul edilmemesi üzerine konunun Çalışma Bölge Müdürlüğü'nce oluşturulan uzlaştırma kuruluna götürüldüğünü ve tanınan sürenin 3 gün sonra sona ereceğini bildiren Genel - İş Doğu Karadeniz Bölge Başkanı Hasan Gürsoy, anlaşma sağlanmazsa muhtemelen 1 Eylül'den itibaren greve başlayacaklarını bildirdi.
Çalışma Bölge Müdürlüğü yetkilileri ise, uzlaştırma kurulunun yapacağı önerilerin olumlu olacağını ve iki tarafı da memnun edeceğini söylediler.

ÖZETLE

Yılmaz Güney'in filmini polis bastı

KARABÜK — Karabük'ün Kayacık köyünde, yöre halkının düzenlediği, Yılmaz Güney'in «Endişe» adlı film gösterisi gericilerin ihbarı üzerine polis ve jandarma tarafından basıldı. İçlerinde köy muhtarının da bulunduğu 24 ilerici bir günlüğüne gözaltına alındı. Daha sonra polis ve jandarma köyde yoğun aramalara girişti. Kadınları, çocukları ve ihtiyarları döverek köyde yoğun bir baskı ve terör havası yarattı. Bu olay üzerine bir açıklama yapan köyün ilericileri bu tür baskılara karşı yılmadan mücadele edeceklerini belirttiler.
Öte yandan Karabük Demir-Çelik'te çalışan memurlar, yakacak sorunlarının çözümlenmesiyle ilgili bir panel düzenlediler. Panelde Karabük'te çevre kirlenmesi ve yakacak sorunları ele alındı. Şehrin çeşitli yerlerine bu konuyla ilgili olarak afişler asıldı.

Yasalara uymayan 18 işyeri kapatıldı

MALATYA — Malatya Valiliğinin uyarılarına rağmen İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yasasına aykırı hareket eden ve içerisinde, özel sektöre ait iplik, kaysı kurutma ve yem fabrikasının da bulunduğu 18 çeşitli işyeri süresiz kapatıldı. Öğrenildiğine göre, Valilikçe bir süre önce Malatya'da bulunan tüm işyerlerine bir genelge gönderilerek, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yasasının tam olarak uygulanması ve Bölge Çalışma Müdürlüğünden işletme belgesi alınması istenmişti. Bölge Çalışma Müdürlüğünden işletme belgesi almayan işyerlerinde yapılan kontrollarda 1475 sayılı İş Yasasına aykırı hareket ettikleri saptanan ve içerisinde İPAŞ, Kaysı Kurutma ve Yem Fabrikaları gibi 3 büyük kuruluşun da bulunduğu 18 işyeri süresiz olarak faaliyetlerinden menedilerek kapıları mühürlendi. İlgililer, bu işyerlerinin kanunun emrettiği şartları yerine getirinceye kadar kapalı kalacağını ve burada çalışan 10 bine yakın işçinin ücretlerinin ise, işveren tarafından ödeneceğini söylüyorlar.

Direnişçi işçiler hakkında soruşturma açıldı

ESKİŞEHİR — Eskişehir Belediyesinde çalışan ve toplu sözleşmeden doğan haklarından bazılarını alamadıkları gerekçesiyle direnişe başlayan 310 işçi hakkında Cumhuriyet Savcılığınca soruşturma açıldı. Cumhuriyet Savcısı Nazım Aksoy'un görevlendirildiği soruşturmaya bakan İş Mahkemesi, direnişin yasal olup olmadığına karar verebilmek amacı ile toplusözleşme metninin incelenmesine karar verdi. İş Mahkemesi, toplusözleşme metninin incelenebilmesi için duruşmayı 22 Eylül 1979 tarihine erteledi.

Tüpgaz patlamasından 6 kişi ağır yaralandı

ERZURUM — Erzurum'un Tortum ilçesine bağlı Uzundere bucağının Gölbaşı köyündeki bir evde gaz tüpünün patlaması sonucu altı kişi ağır yaralandı. Tüp gazın patlaması sonucu ağır yaralanan altı kişinin kimlikleri şöyle: Firdevs, Lokman, Küçükhanım, Anahanım ve Nuran Aksu ile Güler Doğan. Ağır yaralı olarak kurtarılan altı kişi tedavi edilmek üzere Erzurum Devlet Hastanesine kaldırıldılar. Patlama sırasında çıkan yangında Dursun Aksu'ya ait ev tamamen yandı.

ANTBİRLİK, YILIN İLK PAMUĞUNU VEREN ÜRETİCİYE ÖDÜL VERDİ

Antalya (Politika) — Yılın ilk pamuk ürününü yetiştiren üreticilerden Hüseyin Bozok ve Mehmet Ülker, Antbirlik Merkez Kooperatifinden ödüllerini aldılar. Yılın ilk teslimatını yapan Aksu'nun Yurtpınar köyünden Hüseyin Bozok 5000, yine Aksu'ya bağlı Çalkaya köyünden Mehmet Ülker ise 3000 TL. ödül aldılar.
İlaç masrafları yüzünden bu yıl az pamuk ektiklerini bildiren üreticiler daha fazla ekim yapmamaktan ötürü hayıflandıklarını bildirdiler. Birincilik ödülünü alan Hüseyin Bozok şunları söyledi:
«Her yıl o kadar çok ilaçlama yapıyorduk ki ilaçlanmış tarlaların üzerinden geçen kuşlar bayılıp düşüyordu. Bunun yarattığı gideri siz hesaplayın.»
İkincilik ödülünü alan pamuk üreticisi Mehmet Ülker ise, «Bu yıl pamuk eken köşeyi dolanır» dedi.
Üç bin liralık ikincilik ödülünü Merkez Kooperatifinden alan Mehmet Ülker ise şunları söyledi:
«Bu yıl pamuk ekmeyenlerin içleri çok acıyor. Amma, ses edemiyorlar. Gelecek sene pamuk ekimi yüzde yüz artacak. Şimdiden hazır olmalı. Haşarat geçen yıl gibi çok olsaydı önümüzdeki sene köylü bir dirhem pamuk ekmezdi.
«Pamuk eken bu yıl köşeyi dolanır. Ekmeyenlerin ise içi acıyor. Amma, ses edemiyorlar.»

BM'YE GÖRE TÜRKİYE'NİN PETROL REZERVLERİ TÜKETİMİ KARŞILAYACAK DÜZEYDE

İstanbul (AA) — Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi'ne sunulan bir rapora göre, Türkiye'nin petrol kaynakları tüketimi karşılayacak düzeyde. Raporda, Türkiye'de teknik ve parasal nedenlerle saptanamayan ya da işletilemeyen petrol kaynaklarından yılda 70 milyon varil petrol sağlanabileceği bildirildi.
Fransız Petrol Araştırmaları Enstitüsünün bulgularına göre hazırlanan raporda gelişmekte olan 70 ülkeden herhangi birinde yılda 5 milyar varil üretecek süper petrol rezervlerine rastlama olasılığının zayıf olduğu belirtiliyor. Aynı raporda en az 13 ülkenin petrol kaynaklarının 1.5 milyar varil, 10 ülkenin rezervlerinin de 750 milyon varilin üzerinde olduğu kaydediliyor.
Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyine sunulan sözkonusu raporda, bugün petrol gereksinimini dışardan karşılayan pek çok gelişmekte olan ülkenin zengin petrol yataklarına sahip olduğu ve mali ve teknik nedenlerle bu kaynakların işletilemediği belirtiliyor. Araştırmanın sonuçları ışığında petrol arama çalışmalarına hız vermesi gereken ülkelerin başında yılda 150 milyon varil petrol üretebilecek kapasitedeki rezervleri ile Hindistan ve Arjantin geliyor.

Radyolardan seçmeler

TRT - 1
06.02 Günaydın
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
23.00 Haberler
00.02 Unutulmayanlar

TRT - 2
08.02 Gün Başlıyor
10.30 Uluslar ve Biz
11.40 Yaşayan Hukuk
16.20 Arkası Yarın
17.00 Büyük Eserler
21.00 Radyo Tiyatrosu
22.30 Solistlerden Seçmeler

TRT - 3
07.02 Güne Başlarken
16.00 Oda Müziği
18.00 Stüdyo FM
19.00 Bir Konser
20.30 Caz Ustaları

TRT Program-Haber-Eleştiri

«İki Öküz» adlı dizinin sonrası «Halo Dayı» çekilemiyor

«Tele-Pazar»da geçtiğimiz dönemde yayınlanan Muzaffer İzgü'nün «İki Öküz» adlı dizisinin devamı olan «Halo Dayı»nın tüm hazırlıkları Mayıs ayı içinde tamamlanmış, Temmuz'da çekimi planlanmıştı.
Dizi iki ayda tamamlanabilecek ve önümüzdeki yayın dönemi için de televizyon izleyicilerine sunulabilecekti. Ancak, Temmuz ayı içinde kameramanların izin kullanmalar nedeniyle dizinin çekimine başlanamadı. Öte yandan dizinin oyuncusu Gül Asyalı'nın da görevli olarak Almanya'ya gitmesi, çekimin gelecek yıla kalmasına neden oldu.
Dizinin gelecek yıl çekilebilmesi için de, TV Daire Başkanı Dağdeviren'in «olur»una gerek var. Bu «olur» alınabilirse, planlanan süre içinde çekilemeyen dizinin otomatikman yayından çıkmasının önüne geçilmiş olacak.

TRT Genel Müdürü Taşer Geleceğini Umduğu Yeni Yönetime Yatırım mı Yapıyor?

Tüm Radyo Televizyon Çalışanları Derneği (TRT-DER) Genel Sekreteri Yaşar Özürkut, TRT Genel Müdürü Cengiz Taşer'in hesaplarını önümüzdeki seçimlere göre ayarladığını hatırlatarak, ilerici yayıncılara baskıyı artırdığını bildirdi. Özürkut, Taşer'in değişeceğini umduğu yeni siyasal iktidara şirin görünme çabaları içinde olduğunu belirterek faşist lere dolaylı arka çıktığını söyledi.
MC yanlısı yayın müfettişlerine hazırlattığı raporlara dayanarak TRT-DER İzmir Şube Başkanı Mehmet Gündüz hakkın da soruşturma açıldığını ve yapay gerekçelere dayanarak programının elinden alındığını bildiren Özürkut, «Mehmet Gündüz'e yapılan işlemi, TRTnin tüm ilerici, yurtsever ve demokrat çalışanlarına uygulanmak istenen anti-demokratik bir baskı olarak değerlendiriyor, tüm demokrasi güçlerini TRT sorununa sahip çıkmaya çağırıyoruz» dedi.

Televizyon 26 Ağustos «Zafer Haftası Spor Gösterileri»ni naklen yayınlıyor

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) Televizyonu, 26 Ağustos günü yapılacak olan «Zafer Haftası Spor Gösterileri»ni saat 16.00'dan itibaren naklen yayınlamaya başlayacak.

Yücel Paşmakçı halk müziği uzmanlığına atandı

Müzik Dairesi Başkanlığı Türk Halk Müziği ve Oyunları Müdürü Yücel Paşmakçı, halk müziği uzmanı olarak İstanbul Radyosuna atandı. Daha önce aynı radyoda şube müdürlüğü de yapmış olan Paşmakçı, «Yer ve görev değişikliği önemli değildir. Önemli olan halk müziğine hizmet etmektir» dedi. Geçtiğimiz hafta yeni görevine başlayan Paşmakçı daha sonra şunları anlattı: «Yapacağım işlerin başında Müzik Dairesi tarafından yayınlanan halk ezgileri notalarının düzeltilmesi ve mahalli sanatçılardan derlenen ezgilerin notaya alınması geliyor. Bunun yanı sıra yurtdışı yayın kurumları ile yapılacak program alışverişinin hazırlıklarını yürüteceğim.»

İzmir TV'si bakıma alındı

Geçtiğimiz yayın döneminde aralıksız olarak çalışan İzmir Televizyonu bünyesindeki tüm teknik araçlar 15 günlük bakıma alındı. Bu konuyla ilgili olarak İzmir TV'si Program Servis Şefi Mansur Sunkar şunları söyledi: «İzmir TV'sindeki tüm teknik ünitelerin tek tek elden geçirilerek bakıma alınma işlemini sürdürüyoruz. Bakım bir yıllık olarak yapılıyor. 15 günlük bu süreden sonra, sanırım yeni yayın döneminde arızasız, düzenli bir çalışma ile yeniden başarılı programlar üretebileceğiz.»

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 Haberler
19.05 Arı Maya
Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak bölümünde, korkusuz geçinen Gustav her önüne gelene gerçek dışı yaşam öyküsünü anlatmaktadır... Fakat beterin beteri var dır. Günlerden bir gün yaşadığı çevreye geri dönme haberi yayılan CANAVAR EMMA gelince acaba neler olacaktır?
19.10 Saz Eserleri
19.33 İftara Doğru
Programda Aşık Veysel'in KARA TOPRAK adlı şiirini KERİM AFŞAR okuyor. Ankara Radyosu sanatçıları doğadan görüntülerin eşliğinde müzik programı sunuyorlar. Hafız Seyfettin Fidan ALİ, İMRAN SURESİ 15-20 ayetlerini okuyor. Türkçe açıklamayı Mahmut Balçın yapıyor. Program, Nur Subaşı'nın okuyacağı İftar Duasıyla sona eriyor.
19.38 Edirne ve Selimiye
Programda Selimiye Camii'nin mimarimiz ve Edirne için deki yeri, önemi ve caminin özellikleri anlatılıyor.
20.00 Bir Konu Bir Konuk
Programda, konuk Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesinden Dr. Bekir Onur, gençlerde cinsel bunalımlar ve cinsel eğitime ilişkin Jülide Gülizar'ın sorularını yanıtlıyor.
20.30 Haberler
21.10 Gecemiz
Programda Ela Altın - Taner Şener eski İstanbul şarkıları söylüyorlar: KÜÇÜKSU'DA GÖRDÜM SENİ, NERELERDE KALDIN EY MEST-İ NAZIM, YİNE BU YIL ADA SENSİZ, KADİFEDEN KESESİ, İSTANBUL'DAN ÜSKÜDAR'A YOL GİDER. Yılmaz Gruda'nın oynadığı GARİBİN KEYFİ adlı kısa show'dan sonra Ayla Dikmen: ZEHİR GİBİ AŞKIM VAR, Melek Yar: BİTLİS'TE BEŞ MİNARE, KARANFİL EKEN MİDİR'le ekrana geliyorlar.
22.00 Tiyatro
Gazanfer Özcan ve arkadaşlarının oynadığı oyun; çocuk seven yaşlı ve zengin bir teyzenin başına gelenleri konu alıyor. Çocuğu olmayan teyze bir evlat edinir. Onu okutup, büyütür ve sonunda yeğeniyle evlendirir. Genç, doktor olduktan sonra bir takım değişiklilere uğrar ve karısıyla anlaşamaz. Asistanıyla ilişki kurar. Çok gezen teyzenin, hastalığı ve yeğenine olan sevgisi nedeniyle olaylardan haberi yoktur. Birgün karı-koca kavga ederken Teyze eve gelir. Olaydan sonra karı-koca birbirlerini sevdiklerini anlarlar. İşler tatlıya bağlanır. Rol alan sanatçılar: Gazanfer Özcan, Gönül Ülkü, Selma Sonat, Aynur Yetkin Morgan, Aliye Tulak, Ali Kavaloğlu, Rıza Pekkutsal, Zafer Önen, Tuncay Aliçoğlu, Fatoş Tez...
23.20 Haberler

EKONOMİ **Politika**
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN
500 KURUŞ — YIL 6 SAYI 2231 — ÇARŞAMBA 22 AĞUSTOS 1979

1979 da dilediği fakülteyi kazanan öğrencilerimiz ÖDÜL DAĞITIMI için puan kartlarınızın fotokopisini gönderiniz. 1980 Ü.S.S. ye hazırlık kurs kayıtlarımız başladı. arı dersanesi KIZILAY ankara KARANFİL SOK. NO.45 Tel: 189467 188713 253184

İRAN'DA TÜM SOL PARTİLER KAPATILDI

● İranlı komünistlerin örgütü TUDEH'in binaları mühürlendi
● KDP üyesi beş kişi idam edildi, TUDEH'in merkez organı Mardom dahil, 22 gazetenin yayınına son verildi

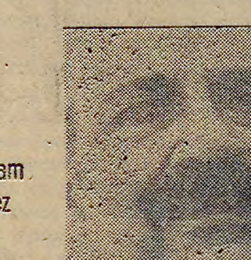

TUDEH Genel Sekreteri Kiyanuri.

Dış Haberler Servisi — İran'da tüm sol partilerin kapatıldığı, bu arada İranlı komünistlerin örgütü TUDEH'in merkez ve şube binalarının mühürlendiği bildirildi. Beş kişinin kurşuna dizildiği, TUDEH'in merkez organı Mardom dahil, 22 gazetenin yayınına son verildiği haber veriliyor.
Bu arada bir açıklama yapan Kürdistan Demokrat Partisi lideri Kasemlu, İran'da bundan sonra başta Kürtler olmak üzere, tüm azınlıklar üzerindeki baskıların artacağını kaydetti.

TUDEH BİNALARI MÜHÜRLENDİ
Dün İran'da hükümet yanlısı gazeteler, Kürdistan Demokrat Partisi'nin kapatılmasını kınadığı, özerklik hakkını savunduğu gerekçesiyle TUDEH'in yayın organı
(Dev. Sa. 7, Sü. 1'de)

«Faşizme Karşı Savaş Haftası»

Maden-İş İzmit Valisinin görevden alınmasını istedi

● İzmir'de miting öncesi öldürülen işçi Ahmet Hakan'ın cenazesi düzenlenen bir törenle kaldırıldı

Haber Merkezi — Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türker, 18 Ağustos'ta İzmit'te ilerici bir gencin öldürülmesiyle ilgili olarak bir açıklama yaptı ve İzmit Valisi ile Emniyet Müdürünün görevlerinden alınmalarını istedi.
Türkler, yasal işlemleri yerine getirilmiş bir miting öncesinde terör estirilmesini kınayarak, şunları söyledi:
«Gözaltına alınan ilericilerin serbest bırakılmasında eşi görülmedik bir provokasyon düzenlenmiş ve ilericiler Emniyet'ten tek tek serbest bırakılarak faşist ÜGD binasının önünden geçirilmişlerdir. Burada önceden haberli ve anlaşmalı oldukları apaçık olan faşistler birçok genci bıçaklamışlar, başka bir yoldan gitmek isteyen bir ilerici de, polis arabasıyla kovalanarak ezilmiştir.
Faşistlerce bıçaklanan Fevzi Kuruçay adlı ilerici bir genç kurtarılamayarak ölmüştür. Tüm bu olaylar sırasında aralarında sendikamız üye ve yöneticileri de olan birçok ilerici, ayrıca bazı avukatlar polisler tara-
(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

CHP Grubu'nda sıkıyönetim eleştirildi

● CHP grubunda konuşan Süleyman Genç, sıkıyönetimin uzatılmasına karşı çıktı ve "biz solcu bir partiyiz ama solcu bir parti gibi davranmıyoruz" dedi. Genç, toplum olaylarında azalma iddialarının da gerçek olmadığını belirtti
● DİSK tarafından yapılan açıklamada da milletvekili ve senatörlere bir çağrı yapıldı ve sıkıyönetimin uzatılmaması için oy kullanmaları istendi. Petkim İş Sendikası Genel Başkanı da sıkıyönetimin uzatılmasına karşı çıktı

Sıkıyönetim 2 ay uzatıldı

● Cahit Karakaş Başkanlığında açılan TBMM Birleşik toplantısında muhalefet partilerinin engelleme girişimleri sonuç vermedi

Haber Merkezi — TBMM Sıkıyönetimin 19 il'de iki ay daha uzatılmasını kabul etti.
TBMM Genel Kurulunda grupların temsilcileriyle hükümet adına konuşmalardan sonra, 19 il'de Sıkıyönetimi iki ay daha uzatılmasını öngören hükümet önerisi oylama sunuldu. Yapılan işari oylama sonunda, 19 il'de Sıkıyönetimin iki ay daha uzatılması kabul edildi.
Ad okunarak yapılan yoklamaya, MHP ve MSP'nin katılmadıkları görülmüş. AP'li üyelerin içerde bulunduğu anlaşılınca, Cahit Karakaş çoğunluk olduğunu bildirerek, birleşimi açtı.
Sıkıyönetim uzatılmasına ilişkin Başbakanlık teskeresinin okunmasından sonra, hükümet adına İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, bir sunuş konuşması yaptı, tüm yurtta huzur ve güvenliğin tam olarak sağlanabilmesi bakımından yeni bir süreye gereksinme olduğunu öne sürerek, «ayrıca ekim ayında yapılacak seçimlerin huzur ve güvenlik içinde geçmesini sağlamak bakımından sıkıyönetim uzatılması gerekli görülmektedir» dedi.
İç güvenlik örgütünün olaylar karşısında gösterdiği başarının giderek arttığını, polis ve jandarmanın can vererek, görevlerini yerine getirmekte tereddüt göstermediklerini söyleyen Güneş, «örgütlü şiddet eylemlerine karşı ulusal bir politikanın saptanması gerekmektedir. Demokrasimizi oluşturan so-
(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Tutuklu 7 TÜS-DER yöneticisinden altısı beraat etti

● TÜS - DER genel sekreteri Ali Kanıkara serbest bırakılmadı

Ankara, (Politika) - Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi yapılan itiraz üzerine Konuk Yayınlarının takvimini bulundurmak «suçundan» iki aydır tutuklu bulunan 6 TÜS-DER yöneticisi hakkında tahliye kararı verdi. TÜS-DER Genel Sekreteri Ali Kanıkara takvimin masasının üstünde bulunduğu gerekçesiyle serbest bırakılmadı.
Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi önceki gün aldığı kararla TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi, Merkez Yürütme Kurulu üyeleri Kâmil Demir, Şükrü Aslan, Mehmet Turan, Cengiz Uzman ve İbrahim Sargın hakkında tahliye kararı verdi. Bilindiği gibi TÜS-DER Genel Merkezinde bir arama
(Devamı Sa. 7, Sü. 3'te)

Meclis'te tabancası patlayan AP milletvekili panik yarattı

Ankara (ANKA) — AP Trabzon Milletvekili İbrahim Vejdi Aksakal, Millet Meclisi'nde silahı ile oynarken, silah ateş aldı. Tabancanın ateş alması sonucu meydana gelen patlama, Millet Meclisi'nde panik yarattı. Tabancanın patlaması ile tesadüf sonucu, ölen ya da yaralanan olmadı.
Sıkıyönetimin uzatılmasına ilişkin görüşmeler Genel Kurul Salonu'nda sürerken AP Trabzon Milletvekili İbrahim Vejdi Aksakal, AP kulisinde AP Ordu Milletvekili Hamdi Mağden ile Zonguldak Milletvekili Göksal Toptan'a silahını çıkararak gösterdi. Bu arada emniyeti açık olan silah aniden ateş aldı. Tabancanın namlusunun yere doğru olması nedeniyle çıkan kurşun yere isabet etti. Tabancanın ateş alması sonucu meydana gelen patlama paniğe neden oldu.

2 İLDE 2 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

● Ankara PTT Başmüdürlüğü silahlı 4 kişi tarafından soyuldu
● Ordu'da bir lokantada içki içip çevreye ateş eden POL-BİR üyesi bir polisle arkadaşı tutuklandı

Haber Merkezi — Dün Samsun'un Belediye Evleri semtinde Hüseyin Ulu adındaki bir kişi yaylım ateşiyle öldürüldü. Mersin Cezaevi'nde meydana gelen olayda bir tutuklu bıçaklanarak öldürüldü. Ordu'da bir lokantada içki içip çevreye ateş eden Pol-Bir üyesi bir polisle arkadaşı tutuklandı. Ankara PTT Başmüdürlüğü dün sabah saat 9.00 sıralarında kimliği belirlenemeyen silahlı 4 kişi tarafından soyuldu. Konya'nın Ilgın ilçesinde komandoların saldırısına uğrayan Bekir Kağnıcı ağır yaralanarak hastaneye kaldırıldı.
● Samsun'da Belediye Evleri semtinde sol görüşlü olduğu belirlenen Hüseyin Ulu adındaki şahıs önceki gece evine giderken kimliği belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu öldürüldü.
KONYA'DA
● Gonya'nın Ilgın ilçesinde Bekir Kağnıcı, gece evine giderken, komando Yaşar Durmuş, Mustafa Eroğlu ve Sezer Yalçın'ın saldırısına uğradı.
SAMSUN'DA
● Samsun'da Belediye Evleri semtinde sol görüşlü olduğu belirlenen Hüseyin Ulu adındaki şahıs önceki gece evine giderken kimliği belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu öldürüldü
● Konya'nın Ilgın ilçesinde ilerici Bekir Kağnıcı, gece evine giderken, komando Yaşar Durmuş, Mustafa Eroğlu ve Sezer Yalçın'ın saldırısına uğradı.
Bıçakla ağır yaralanan Bekir Kağnıcı Akşehir Dev-
(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

ZAPU Türkiye'den yardım aldığını açıkladı

Ankara (THA) — Rodezya'da ırkçı rejime karşı savaşım veren Zimbabwe Yurtsever Cephesi örgütlerinden ZAPU'nun Ortadoğu temsilcisi Edward Mhambi, «Türkiye bağımsızlık savaşımlarını destekleyen bir ülke olarak bize nakit para yardımı yaptı» dedi.
Dışişleri Bakanı Ökçün'le görüşmek üzere Ankara'ya gelen Mhambi, 1979 yılı başlarında Türkiye'ye gelen ör-
(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

TAKSAN'ın iftar yemeğinde duvarların nur risaleleriyle süslenmesine karşı çıkan temsilci saldırıya uğradı

Ankara (Politika) — TAKSAN Genel Müdürlüğü'nün düzenlediği iftar yemeğinde lokantanın duvarlarının yeşil bayraklar, hadis-i şerif, nur risaleleri, kuran'dan ayetlerle süslenmesine karşı çıkan işyeri temsilcisi Erol Ayvacıklıklı saldırıya uğradı. İftar yemeğini düzenleyen MC artığı genel müdürlerin Erol Ayvacıklı'yı işten çıkartma kararı aldığı öğrenildi.

Önceki gün ölen Ömer Faruk Toprak bugün toprağa veriliyor

Ozan ve yazar Ömer Faruk Toprak, tedavi edilmekte olduğu Haydarpaşa Hastanesi'nde öldü. Bir süre önce gazetemizde Sovyetler Birliği gezi notları yayınlanan Ömer Faruk Toprak'ın cenazesi Kadıköy Osmanağa Camisi'nden kaldırılarak Karacaahmet Mezarlığı'na gömülecek.
KISA YAŞAM ÖYKÜSÜ
1920 yılında İstanbul'da doğan Ömer Faruk Toprak,
Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

Bir komandonun katili de komando çıkınca 27 aydır tutuklu bulunan bir kişi serbest bırakıldı

● 10 komando daha için idam cezası istendi

Haber Merkezi — İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde dün Sultanahmet'teki İstanbul İTİA önünde 17 Mayıs 1977 tarihinde komando Zeki Bük'ün öldürülmesi olayının sanığı olarak komando Miktat Şimşek'in ortaya çıkması üzerine davadan 27 aydır tutuklu bulunan öğrenci Harun Kamburoğlu serbest bırakıldı.
(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

CEVİZLİ SİGARA FABRİKASINDA 240 KOMANDO SİLAHLA DOLAŞIYOR

İstanbul, (Politika) — Cevizli Sigara Fabrikasında 240 silahlı komandonun çalıştığı açıklandı.
Gıda-İş Sendikası Yürütme Kurulu dün yaptığı basın toplantısında Cevizli Sigara Fabrikasında faşistlerin can güvenliğini ortadan kaldırdığını bugüne
(Devamı S. 7 Sü. 4'de)

Yabancı petrol şirketlerindeki grev ve lokavt ertelendi

Ankara, (ANKA) — Shell işyerlerinde alınan grev kararı uygulaması ile Mobil işyerlerindeki grev ve lokavt uygulaması, Bakanlar Kurulu tarafından 30 gün süreyle geciktirildi. Bakanlar Kurulu, geciktirme kararını «Milli güvenlik» gerekçesiyle aldı.
Shell ve Mobil işyerlerinde, Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası, toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde uzlaşma sağlanamayınca grev kararı almıştı. Petrol-İş Sendikası'nın grev kararına karşın, Mobil işvereni de lokavt ilan etmişti.
Öte yandan DYF-İş Sendikasının Devlet Demir Yolları işyerlerinde aldığı grev kararı uygulamasının 30 gün süreyle geciktirilmesi yolundaki Bakanlar Kurulu kararı da Resmi Gazetede yayınlandı. DYF-İş'in Bakanlar Kurulu'nun geciktirme kararına karşı Danıştay'a başvuracağı bildiriliyor.
(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

TMMOB; "Yan ödemeler puanları iki katına yükseltilmeli"

Ankara (Politika) — TMMOB Başkanı Teoman Öztürk yan ödeme kararnamesine ilişkin bir açıklama yaparak katsayının sekize, tüm yan ödeme puanlarının iki katına yükseltilmesini, teknik elemanlar arasında ayrıcalık yaratılmamasını istedi. Yan ödeme kararnamesinin TMMOB'nin önerileri dikkate alınarak çıkarılmasını isteyen Öztürk, eşit işe eşit ücret ilkesinin benimsenmesi gerektiğini belirtti.
Yan ödemelerin vergi dışı bırakılması, kararname uyarınca işyerlerinde hazırlanacak yan ödeme listelerinin çalışanlarca hazırlanması, istenen açıklamada, ayrıca
Devamı Sa. 7, Sü. 1'de

Evlatları öldürülen analar vali vekili ile görüştü

Evlatları öldürülen analar vilayet önünde

İstanbul, (Politika) — Aralarında son olarak İzmit'te faşistler tarafından öldürülen Fevzi Kuruçay'ın annesi de bulunan evlatları öldürülen ilericilerin yakınları, dul eşleri İstanbul Vali Muavini Utku Acun'la yarım saat kadar süren bir görüşme yaparak katillerin bulunmasını istediler.
Analar daha sonra Vilayet önünde yaptıkları basın toplantısında, evlat acısı çeken tüm anaların ortak talebi olan MHP ve yan kuruluşlarının kapatılması istemini Vali Muavinine ilettiklerini
(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Mehmet Kılınç zimmetine para geçirmekten yargılanacak

● Petkim - İş Onur Kurulu eski Genel Başkan Kılınç'ı sendikadan ihraç etti

Ankara (Politika) — DİSK eski Merkez Yürütme Kurulu üyesi ve Petkim - İş eski Genel Başkanı Mehmet Kılınç Petkim - İş Genel Yönetim Kurulu tarafından oybirliği ile sevkedildiği Onur Kurulu'nda üyelikten çıkarıldı. Petkim-İş Merkez Yürütme Kurulu gazetemize yaptığı açıklamada yönetimde bulunduğu süre içinde sahte evrak tanzimi ile zimmetine para geçirmek suçlarından Kılınç hakkında soruşturma açıldığını bildirdi. Petkim - İş Merkez Yürütme Kurulu'nun açıklamasında «Sendikamızın son 6. Genel Kurulu'nda 14 yıllık sendika genel başkanlığını kaybeden Mehmet Kılınç, tabandan yediği tokadın acısını unutmamış olacak ki, son günlerde Petkim - İş Sendikası'nın yeni yönetimine, bildirilerle ve maocu Aydınlık Gazetesi vasıtasıyla bir acz içerisinde saldırmakta» denildi.
Sendikanın emin adımlarla ilerlemekte olduğu bir dönemde bundan rahatsız olan bazı kişi ve kuruluşların, ajanlık, bölücülük, sahtecilik, görevlerini aldıkları talimatlar çerçevesinde sürdürmekte oldukları hatırlatılan açıklamada özetle şöyle denildi: «Hesap sorulan bizler değil, kendisidir. Bu nedenle, genel yönetim kurulumuzun oybirliği ile aldığı karar sonucu, Onur Ku-
Devamı Sa. 7. Sü 5'de)

Okurlardan Politika'ya

DİSK ve Genel-İş Başkanı Abdullah Baştürk'e açık mektup

Bizler, İzmit Belediyesinde işveren baskılarına, işyerlerini faşistlerin otağı haline getirme girişimlerine, İş Yasası'nın 13. maddesine sığınarak yapılan işçi kıyımına, bir yıl içinde 32 günlük GREV, 18 günlük direniş ve 153 gün süren GREVLERLE karşı koymuş ve kavgamızı başarıyla sonuçlandırmış işçileriz.

Sayın Baştürk,

Elbette şu gelişmelerden haberiniz vardır. 153 gün süren grevin 1. ayında Şube Başkanımız Nafiz Bostancı görevden alındı. Görevden alınması, işyerlerine ve Şubeye polis tarafından bildirildi. İşçilerin büyük güven duyduğu Nafiz Bostancı'nın görevden alınması üzerine yapılan saldırılar sonucu, Şube Başkanımız ve diğer yöneticilerimiz tutuklandı, 25 gün hapis yattılar ve işçilerin bir kısmı zor la işe çıkardılar.

Görevden alınan yöneticilerimiz cezaevinden çıkınca grevi toparladılar, yine hiç kimse işe çıkamadı. Grev döneminde bütün harcamalar Genel Merkez yöneticilerince yapıldı.

GREV'in Bakanlar Kurulu'nca ertelenmesinden sonra Şube yönetim kurulu da görevden alınarak yerine Otel Altınnal'da büyük masraflarla oluşturulan 13 kişilik geçici kurul atandı. Elbet bunları biliyordunuz.

Ancak: Şu gelişmeleri de biliyor musunuz?

1 — Atanan geçici kurulun bir tek işçinin onayını almadığını, atandığı gün 13 kişiden 7'sinin istifa ettiğini, diğerlerinin işyerine gidemediklerini, sendikayı işçilere kapattıklarını.

2 — İstifa edenlerden birinin, borçlarını ödemek suretiyle istifasının geri aldırıldığını, diğerlerinin kararlı tavrını sürdürdüklerini.

3 — İşten atıldıktan sonra 11 ay süren kavga sonunda işe dönen temsilcilerin tamamının görevden alındığını, yerine atamanın yapılamadığını, 30 kadar işçinin de kesin ihraç talebiyle Onur Kurulu'na verildiğini.

4 — Bakanlar Kurulu'nca ertelenen Grevin, protokol hükümleri yerine getirilmeden, işçi alacakları ödenmeden, işçilerin haberi olmadan gizlice kaldırıldığını. Bu konuda etkin olan hukuk danışmanınız Av. Ahmet Aydın'ın AP'li işveren Belediyenin de Grev sırasında avukatlığını üstlendiğini?

5 — İşçilerin 1978 yılı ücretli izinlerinin ve alacakların 1 yıl ertelendiğini, atadığınız geçici kurulda bulunanların «79 yılı izinlerini kullandıkları» izin paralarını peşin aldıklarını.

6 — Marmara Bölge Merkez Şube Başkanı iken İstanbul Belediyesi işçilerinin çıkarları için 9 ay hapis cezası giyen Nafiz Bostancı'nın davalarına sendika avukatlarının girmediklerini ve davayı temyiz etmediklerini.

7 — Belinden ameliyatlı olduğu halde Genel Merkez görevlilerinin şikayeti üzerine Nafiz Bostancı'nın 19 saat tutularak işkenceye uğradığını.

8 — Grev sırasındaki tüm harcamalar Genel Merkez görevlilerince yapıldığı hlade, Maocu Faşist «Karanlık» Aydınlık gazetesi vasıtasiyle, bu harcamalardan Nafiz Bostancı'nın sorumlu tutulduğunu...

VE EN ÖNEMLİSİ; daha önce MHP yanlısı Türk Metal'e, Maden-İş'in eşraklarını satan, Türk Metal eski teşkilatlandırma Sekreteri Alaattin Gül başkanlığında oluşturulan bu kurulu, sözde İzmit Belediyesi işçilerine karşı korumak üzere, İstanbul Merkez Şube Başkanı Cemil Altan'ın İstanbul ve Bayrampaşa Belediyesi işyerlerini dolaştığını, bu işyerlerinde;

a) İşverenden 10 gün ücretli izin alarak,

b) İzmit'in en lüks otelinde yeme, içme, yatma ve içki masrafları Sendikadan karşılanmak üzere.

İzmit Belediyesi işçilerini sendikaya sokmamak için her işyerinde işçi aradığını, bunun üzerine İstanbul'dan gelen işçilerle İzmit Belediyesi işçilerinin ortaklaşa «YAŞASIN TÜM BELEDİYE İŞÇİLERİNİN DİSK GENEL-İŞ'TEKİ BİRLİĞİ VE KARDEŞLİĞİ» belgisiyle bu girişimleri protesto ettiklerini...

Eğer bunlar bilginiz ve onayınızla yapılmamışsa sorumlulardan hesap sormalısınız. Bizler, DİSK içindeki bütün gelişmeleri dikkatle izliyoruz. Bahsettiğimiz olaylar, sizin onayınızla yapılmışsa Demokratik Sınıf ve Kitle Sendikacılığından, İşçi Sınıfının birliğinden söz edemezsiniz. Yanıt Bekliyoruz.

Şimdilik bu kadar.

Mecit SİRMEN
İZMİT BEL. FEN İŞL. İŞÇİSİ

Demokratik güçler üzerindeki baskılara son verilmelidir

Ülkemizde kadın ve çocuk hakları için savaşım veren, «yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen, «eşit işe eşit ücret», «fantom değil kreş» diyen, «ana dilde eğitim» diyen, silahlanmaya karşı çıkan, ta köylerden kasabalardan, illerden ülkemizde tek yığınsal kadın derneği olan İKD'nin açılması için Ankara'ya kadar yürüyen analarımız bacılarımız susturulamaz, hareketleri durdurulamaz.

Bu büyük yürüyüş karşısında dostlarımız kıvanç duyarken, düşmanlarımız yaptıklarından utandı, gücümüzden korktu.

Bunun yanısıra, İKD'nin kapatılması, kadınlarımızın susturulması yetmiyormuş gibi, Van'da kadınlarımızın tek sesi olan Kadınların Sesi Dergisi polis tarafından saldırıya uğradı. Derginin satışı engellenmek isteniyor, dergilere el konuluyor.

MHP, ÜGD açıkken, faşist katiller ortada dolaşırken, bütün demokratik güçler üzerinde baskılar yoğunlaşıyor, dernekler gerekçesiz kapatılıyor. İlericiler, yurtseverler ilden ile sürgün ediliyor. Oysa o kadar gerekçe var ki kapatılması için MHP ve ÜGD'nin.

Ama, bu yapılanlar karşısında analarımız, bacılarımız, eşlerimiz sessiz kalmadılar, kalmayacaklar.

MHP, ÜGD kapatılana, faşist Türkeş tutuklanana, tüm demokratik güçler üzerindeki baskılar kaldırılana, İKD açılana kadar savaşımımız sürüyor, sürecek. Düşmanlarımız bunu iyi bilsinler.

Yaşasın anti-faşist anti-emperyalist güçlerin cephe ve eylem birliği.

Yaşasın Kürt ve Türk kadınlarının ortak savaşımı,
MHP, ÜGD kapatılsın faşist Türkeş tutuklansın.

Tüm demokratik güçler üzerindeki baskıların, anti-demokratik uygulamaların kaldırılması için haydi eylem birliğine.

VAN'DAN HÜLYA SİVASLIOĞLU

FORUM

Toplu iş sözleşmeleri ve yasadışı kesintiler

Gerek yatırım iştirak fonu, gerekse spor parası veya başka bir ad altında toplu iş sözleşmeleriyle işçi ücretlerinden yapılan kesintilerin yasal bir dayanağı yoktur. Bu tür kesintiler, işçileri baskı altında tutmaya ve sömürmeye yöneliktir. Sarı ve faşist eğilimli sendikalar toplu iş sözleşmelerine koydukları bu tür maddelerle, işçiler üzerindeki baskı ve sömürülerine sözde yasal bir kılıf oluşturmaya çalışmaktadırlar.

Ahmet EROL
İM-DER
Genel Başkanı

1691 Anayasasının getirdiği sosyal ve iktisadi hakların en önemlilerinden biri, toplusözleşme ve grev hakkıdır. Gerçekten Anayasanın 47. maddesinde, «işçiler işverenlerle olan münasebetlerinde iktisadi ve sosyal durumlarını korumak ve düzeltmek amacıyla topiusözleşme ve grev haklarına sahiptirler» hükmü getirilmiştir. Bilindiği gibi işçiler, bu haklarını sendikaları aracılığıyla kullanmaktadırlar.

Ne var ki, sarı ve faşist eğilimli sendikalar işçilerin bu haklarını kendi çıkarları ve amaçları doğrultusuna kullanmaya çalışmaktadırlar. Sarı ve faşist eğilimli sendikaların işçilerin bu temel hak ve özgürlüklerini kendi amaçları doğrultusunda kullanmalarına, kuşkusuz 275 sayılı yasanın bu hakların özüne dokunur biçim de düzenlenmesinin de olanak verdiği yadsınamaz.

Son günlerde Çeliş-İş Sendikasının gelirlerini hangi amaçla kullanmak istediği ortaya çıkmış ve bu durum belgeleriyle kamuoyuna sergilenmiştir. Bu tür sendikaların sendika ödentisi dışında, toplu iş sözleşmelerine koydukları bazı maddelerle işçileri nasıl baskı ve sömürü altında tutmak istediklerini ve bu maddelerin yasalara aykırı olduğunu açıklamaya çalışacağız.

ÇELİK - İŞ SENDİKASI'NIN İŞÇİLERDEN KESTİĞİ YÜZDE 2'LER YASA DIŞIDIR

Türkiye Demir Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Çelik-İş Sendikası arasında bağıtlanmış bulunan 7. dönem toplu iş sözleşmesinin 85. maddesinde: «İşveren, yaygın sanayii teşvik ve işçilerine kârlı iştirakler sağlamak maksadıyla kuracağı Anonim Şirketlere işçilerini ortak etmek amacıyla tasarrufu teşvik yardımı olarak, işçinin aylık fiili çıplak işçilik tutarının %3'ü oranındaki bir meblağın, işçiler adına sermaye taahhüdüne karşılık ödenmek üzere teşkil edeceği «yatırım iştirak fonu»na muntazaman tediye eder. Ayrıca, işçinin aylık fiili çıplak ücretinin tutarı üzerinden %2 oranındaki işçi payı olarak yapılacak kesinti de, bu fona nakit amaçla yatırılır.

Fonun yönetim ve denetimi ile işçilerin kurulacak A. Şirketlere ortak edilmesi esasları, işçi sendikasıyla müştereken düzenlenecek bir yönetmelikle tanzim olunur» denilmektedir.

Anayasanın 47. maddesinde açıkça belirtildiği gibi, toplu iş sözleşmeleri işçiler ile işverenler arasındaki ilişkilerde işçilerin ekonomik ve sosyal durumlarını korumak ve düzeltmek için yapılacaktır. Bir başka deyişle, toplu iş sözleşmelerinin amacının, herşeyden önce çalışma koşullarının işçiler yararına düzenlenmesine yönelik olması zorunludur.

Nitekim, 275 sayılı yasanın 1. maddesi, toplu iş sözleşmelerinde de hangi konuların yer alabileceğini düzenlemiştir. Bu maddeye göre bir toplu iş sözleşmesinde; «hizmet akdinin yapılması, içeriği, sona ermesi, işçi ve işveren ilişkilerini ilgilendiren diğer hususlarla tarafların karşılıklı hak ve borçları» düzenlenebilir. Görüldüğü gibi yasa, toplu iş sözleşmelerinde hangi konuların yer alabileceğini, tartışmaya yer bırakmayacak biçimde açıklamıştır. Sözleşmenin 85. maddesi, işçilerin çalışma koşullarının korunması ve düzenlenmesine de yönelik değildir. Aksine, işçileri ekonomik baskı altında tutmaya yöneliktir.

İşverenin yaygın sanayii geliştirmek için işçi ücretlerinden yapmış olduğu kesintilere dayanarak gösterilen 85. madde, 275 sayılı yasanın 1. maddesinde belirtilen konuların hiçbirine girmemektedir. Örneğin bu kesintilerin, işçi ve işveren ilişkileriyle tarafların karşılıklı hak ve borçlarıyla bir ilişkisi yoktur. İşçinin yatırım iştirak fonu için ücretinin %2'sini vermesi bir borç olmadığı gibi, işverenin de bu kesintiyi işçinin ücretinden kesmesi bir hak olarak düşünülemez. İşçi-işveren ilişkilerine örnek olarak da, işyeri temsilcilerinin üyeleri temsil esaslarına, çalışma konu ve yöntemlerine, çalışma düzenini koruma yükümlülüklerine, yönetime katılmalarına ve özellikle disiplin kurullarında görev almalarına ilişkin hükümler gösterilebilir. (1) Kısaca toplu iş sözleşmeleri, işçilerin iktisadi ve sosyal durumunu geriye götürücü bir araç olarak düzenlenemez. (2).

Bu kesintilerle ilgili olarak bir kısım işçiler, Çalışma Bakanlığına başvurmuşlardır. Çalışma Bakanlığı 13.7.1979 gün ve 7337 sayılı yazısında; «275 sayılı yasanın 1. maddesinde toplu iş sözleşmelerinde hangi konuların yer alabileceği, 1475 sayılı iş yasasında da işçi ücretlerinden yapılacak kesintilerin niteliği ve koşulları açıklanmış olup, yasada belirtilen koşullar ile sendika tüzüğünde sendika ödentisi olarak belirlenen miktar dışında, yatırım iştirak fonu adı altında veya başka adlarla işçi ücretlerinden kesinti yapılamaz» görüşünü belirtmiştir.

Öte yandan, sendikalar yasasının 14. maddesinde mesleki teşekküllerin faaliyetleri, 15. maddesinde de ticaret yapma yasağı düzenlenmiştir. 14. maddenin (i) fıkrasında; «işçilerin... mesleki bilgilerini artıracak, milli tasarrufa ve yatırımın gelişmesine ve reel verimliliğin çoğalmasına hizmet edecek veya genel kültürlerini genişletecek kurs ve konferanslar düzenlemek;......... (j) fıkrasında da «üyeleri için kooperatifler kurulmasına çalışmak veya bu gibi teşebbüslere yardım etmek veyahut bizzat kooperatifler kurmak, veyahut nakit mevcudunun %30'undan fazla olmamak kaydiyle sınai ve iktisadi teşebbüslere yatırımlar yapmak» hükümleri mevcuttur.

Görüldüğü gibi yasa, sendikaların üyeleri için yapacakları faaliyetleri sıralamıştır. Anılan maddenin (i) fıkrasında belirtildiği gibi, «Yatırımın gelişmesine ve reel verimliliğin çoğalmasına hizmet etmek» için üyelerinin eğitilmesi öngörülmektedir. Ayrıca, kooperatifler kurulması ve bu yöndeki girişimlere yardımcı olunması da belirtilmektedir. Yatırımlar konusunda da yasa, sendikaların nakit mevcudunun % 30'unu kullanabileceklerini düzenlemiştir. Bunun dışında, toplu iş sözleşemlerine konulan bu tür maddeler dayanak gösterilerek, işçi ücretlerinden kesintilerle yatırımlar yapılabileceği hususuna yer verilmemiştir. Bu nedenle, toplu iş sözleşmesinin 85. maddesi, Sendikalar Yasasının yukarıda belirttiğimiz maddelerine de aykırı düşmektedir.

TÜRK - METAL SENDİKASI'NIN MKE İŞÇİLERİNDEN KESTİĞİ SPOR PARASI YASAL DAYANAKTAN YOKSUNDUR

Türk-Metal Sendikasının Makina Kimya Endüstrisi Kurumu ile bağıtlamış olduğu 7. Dönem Toplu İş Sözleşmesinin 160. maddesi aynen şöyledir: «Sözleşmeden yararlananlardan ayda 500 krş. spor parası kesilir. Bu paralar, her ay tediye günü Mali İşler Daire Başkanlığına dekont edilir ve müstakil bir hesapta toplanarak aşağıdaki nispetlerde % 30 MKE Ankaragücü'ne, %20 Türk-Metal Spor'a, % 10 Gaz Maske Spor'a, %10 Gazi Fişek Spora, %10 İstanbul Av Fişek Spor'a, dağıtılır.»

Çelik-İş Sendikasının yatırım iştirak fonu için kestirmiş olduğu %20'lerle ilgili olarak yukarıda belirttiğimiz görüşler, spor parası olarak kesilen kesintiler için de söz konusudur.

Ayrıca, 274 sayılı Yasanın 14. maddesinin (1) fıkrasında «...Sağlık ve spor tesisleri, kütüphane, basımevi vb. kültürel tesisleri kurmak...», aynı madenin 3. bendinde «... gelirlerinin en az %5'ini üyelerinin bilgi ve kültür seviyelerini yükseltmek için kullanmak zorundadırlar» hükümleri yer almaktadır. Gerçekten, sendikalar üyelerinin sportif faaliyetlerinin artmasını ve gelişmesini istiyorlarsa, yasanın açıkça belirttiği gibi, gelirlerinin %5'iyle yasanın öngördüğü tesisleri kurarak üyelerinin yararlanmasını sağlayabilirler. Yoksa, her ay işçilerin ücretlerinden bir miktar kesilerek, bu miktar işveren bünyesinde kurulu spor kulüplerine yatırılamaz. Bu kulüplerin işçilerle doğrudan bir ilişkisi olmadığı gibi, dolaylı ilişkisi de yoktur. Kaldı ki, böyle bir ilişki olsa bile, sendika ödentisi dışında işçi ücretlerinden kesinti yapılamaz. Yasada amaçlanan, sendikanın gerekli tesisleri kurarak işçinin bizzat bundan yararlanmasını sağlamaktır.

Öte yandan, 3539 sayılı Beden Terbiyesi Yasasının 21. maddesinde «Memur ve işçi sayısı beş yüzden fazla olan müesseseler, fabrikalar, ticaret evleri ve sair kurumlar, kendi memur ve işçilerine beden terbiyesi yaptırmak için... cimnastik salonu, spor alanı, yüzme havuzu vesaire tesisleri yapmaya ve uzman beden terbiyesi öğretmeni veya antrenörü tutmaya mecburdurlar» hükmü yer almaktadır. Bu madde uyarınca işverenler de, memur ve işçilerin sportif faaliyetlerinin gelişmesi için gerekli tesisleri kurmakla yükümlü tutulmuştur.

SONUÇ

Anayasanın 47. maddesinden anlaşıldığına göre, işçi ile işveren arasında işçinin iktisadi veve sosyal durumunu ilgilendiren tüm ilişkiler, toplusözleşme erkinin konusuna girer. Başka bir deyişle, işçilerin işverenleriyle olan ilişkilerine iktisadi ve sosyal durumlarını korumaya ya da düzeltmeye elverişli her konu, toplusözleşme erkinin de konusudur (3). Anayasamız, işçi-işveren taraflarına arasında çalışma koşularının düzenlenmesiyle ilgili olarak, emredici kuralları içeren toplusözleşmeler yapabilme özerkliğini tanımıştır. Toplusözleşme hakkının amacı, toplusözleşmeyle kural koyma yetkisinin de sınırını belirler. Sendika bu yetkisini Anayasada belirlenen amacı aşarak kullanamaz. 275 sayılı yasanın 1. maddesinde de, toplu iş sözleşmesinin sınırları belirlenmiştir. Anayasa ve yasalarca güvence altına alınmış bir özgürlük, özüne uygun olarak kullanıldığında bir anlam taşır. (4) Anayasa Mahkemesi, 8-9.2.1972 gün ve E. 1970/48, K/3 sayılı kararında, «Sendika kurma özgürlüğü, bir yandan demokrasiye dayalı düzeni oluşturan kişiliğe bağlı hak ve ödevlerdendir; öte yandan da, toplumsal yaşantıyı çağdaş uygarlık düzeyine eriştirme amacını güden sosyal ve iktisadi hak ve ödevlerdendir» denmektedir.

Yukarıda açıklamaya çalıştığımız gibi, gerek yatırım iştirak fonu, gerekse spor parası veya başka bir ad altında toplu iş sözleşmeleriyle işçi ücretlerinden yapılan kesintilerin yasal bir dayanağı yoktur. Bu tür kesintiler, işçileri baskı altında tutmaya ve sömürmeye yöneliktir. Sarı ve faşist eğilimli sendikalar toplu iş sözleşmelerine koydukları bu tür maddelerle, işçiler üzerindeki baskı ve sömürülerine sözde yasal bir kılıf oluşturmaya çalışmaktadırlar. Tüm bu uygulamalar, işveren ve sarı sendika işbirliğinin açık ve somut görünümünü ortaya koymaktadır.

İsdemir, Karabük Demir Çelik ve MKE işyerlerinde kırkbinin üzerinde işçi çalışmaktadır. Bu işçilerden yıllardır yukarıda belirttiğimiz kesintiler yapılmaktadır. Ve bu kesintiler milyonları bulmaktadır. Bugüne kadar yapılan kesintilerin ne biçimde ve hangi amaçla harcandığı araştırılmalı ve bu kesintiler işçilere faiziyle birlikte geri verilmelidir. Ayrıca, bu tür uygulamaların üzerine yetkililerin ivedi olarak gitmesi de yasal bir zorunluluktur.

(1) Prof. Dr. N. Çelik: İş Hukuku Dersleri sh. 338. İst. 1979
(2) Dr. F. Sağlam: SBF Dergisi Cilt XXIX, Sayı: 1-2'den ayrı basi sh. 206
(3) Dr. F. Sağlam: SBF Dergisi Cilt XXIX sayı: 1-2 ayrı basısı, sh. 211
(4) Dr. D. Ulusan: İHU TSGLK, sh. 3.

yorum — OYA BAYDAR

Sus, sus, sus kimseler duymasın

TÜRKİYE'NİN dört bir bucağında «MHP kapatılsın, cangüvenliği sağlansın» mitingleri, yürüyüşleri yapıldı, yapılıyor. Kadın, çoluk, çocuk, genç... işçi, köylü, aydın, meydanlarda, yollarda, fabrikalarda, tarlalarda halkımızın bu en temel istemini haykırdılar haykırıyorlar. Bu eylemler sırasında olaylar oluyor, olacak. Ve bakın boydan boya tüm Türkiye basınına. Bakın en sağdan en sola. Politika dışında görebilecek misiniz bu eylemlerin haberini?

KİMİLERİ, «canım üç beş kişi yürümüş, ne olacak» diyebilir. Ama üç beş kişi değil, onbinler yürüdü; ve bu onbinler milyonların istemine tercüman oldular. milyonların sahip çıktığı belgiyi haykırdılar. İki kişinin yaralandığı otomobil kazasının renkli fotoğrafını birinci sayfa haberi yapan tekelci basın; ODTÜ'de meydana gelen bir yerel olayı günlerce manşetlerinden indirmeyen tekelci basın; sayfalarını, Monako Prensesi'nin kocasıyla ilişkilerine ayırmaktan utanç duymayan, Ajda Pekkan'ın veya bir benzerinin yaşam öykülerine sayfalar ayıran basın, «MHP kapatılsın, cangüvenliği sağlansın» eylemlerine tek bir sütun yer ayırmamayı yeğledi.

HABERLERİ mi olmadı? Oldu. Hem de uyarılarak oldu. Kimileri, yürüyüşlerin, mitinglerin, yani izni alınmış bu yasal eylemlerin paralı ilanını, duyurusunu bile kabul etmediler. Pazarlıklar yaptılar, ilanın içinde «faşist» sözcüğü, «savaş» sözcüğü geçmesin diye şartlar koştular. Kısaca, basınımızın tavrı, bırakalım herşeyi bir yana, gazetecilik diliyle «haber değeri» olan bu haber karşısında tam bir güdümlü, bilinçli, kararlaştırılmış suskunluktu. «Sus, sus, sus, kimseler duymasın» politikası sürdürüldü. Neden? Hangi amaçla? Hele hele demokrat diye bilinen bir kısım basın neden sağın berazanlığıyla aynı çizgiye, aynı raya giriverdi? Ne için, kime yaranmak için bu suskunluk?

BU soruların cevapları var. Uzun yazılabilir bu cevaplar. Ama işin püf noktasına, tüm tavırların kaynaklandığı ana noktaya bakacak olursak, bu bilinçli, güdümlü, adeta politika haline getirilmiş suskunluğun temelinde faşizm olgusunun ve faşizmin sadece komünistlerin değil tüm demokratların, tüm yurtseverlerin, tüm halkın düşmanı olduğunun kavramaması yattığını görürüz.

BİR acı hikaye vardır. Kimi zaman Nazi Almanya'sı, kimi zaman Şili için anlatılır: Faşizm gelmiş, Mahalleden bir komünist işçiyi götürmüşler, bir ocak yıkılmış. Mahallenin diğer sakinleri üzülmüşler ama, «ne komünistiz, ne de siyasetle uğraşırız, bize değmez nasıl olsa» demişler. Ertesi gün olmuş, faşistler yine gelmiş, bu defa komünistlere sempatisi olduğu söylenen birini alıp götürmüşler, bir ocak daha sönmüş. Mahalleli, «bizim komünist arkadaşımız yok ya, bize değmez» demiş yine. Omuz silkmiş, evlerine kapanmışlar. Ertesi gün, yine gelmiş faşistler. Bu defa sosyal demokrat olduğu bilinen birini götürmüşler. Mahalleli yine, «Bize değmez; bizim siyasetle ilgimiz yok» diye iç serinletmiş, yan çizmiş. Bu böyle sürüp gitmiş. e nihayet bir gün, mahallenin namuslu vatandaşlarından birinin tepesi atmış. «Gelip gelip suçsuz insanları götürüyorlar, bu işin ucu bir gün bana da değer» diye düşünmüş. Gideyim komşularla konuşayım, ortak birşeyler yapalım, karşı duralım gelenlere diye kararlaştırmış. Bu düşüncelerle evinin kapısından çıkan namuslu vatandaş, bir de bakmış ki ne görsün; mahallede tek bir ev kalmış, kendi evi. Çevredeki tek canlı da kendisi. Sonra rap, rap, rap ayak sesleri duyulmuş. Faşistler gelmiş onu da götürmüşler. «Neden götürüyorsunuz beni» diye sormuş. «Tek başına kalmışsın» demişler...

FAŞİZME karşı savaşımdan türlü hesaplarla yan çizenlerin, «nasıl olsa bana değmez» diyenlerin, faşizm karşısında suskun kalanların sonu, dileriz hikayedeki son anda aklı başına gelen vatandaşa benzemesin.

BULMACA

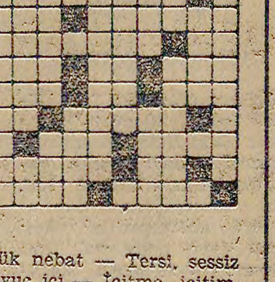

SOLDAN SAĞA: 1) Yakında yurdumuzu ziyaret edeceği açıklanan FKÖ lideri — Arka. 2) Gizli bir tehlikesi bulunan. 3) Bir haber ajansımız — Osmanlı sarayında hademe. 4) Müslümanların dün sona eren kutsal ayı — Boru sesi. 5) Düz ve geniş arazi — Em, ilaç — Ün, san. 6) Sert — Grek alfabesinde bir harfin okunuşu — Bir göz rengi. 7) Küçük nebat — Tersi, sessiz sinemanın ünlü komiği. 8) Avuç içi — İçitme, içitim. 9) Sinema sanatıyla ilgili olarak her yıl verilen dünya çapındaki ödül — Marksçı - Leninci. 10) Bir ağırlık ölçü birimi — Bir erkek adı.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) İnsanbilim'le uğraşan bilim adamı. 2) Bedende ve ruhta gevşeklik — Stronsiyum'un simgesi. 3) Tayin etmek — Anadolu'da eski bir uygarlık. 4) Bir nota — Tersi, bir deniz giysisi. 5) Yunan mitolojisindeki yalnız kadınlardan oluşan savaşçı topluluk. 6) Yaygın söylenti. 7) Tersi, at ayak kabısı — Kırma, metis. 8) «Uluslararası Gelişme (!) Örgütü»nün simgesi — Sevinçli, şen. 9) Tersi, dar ve kalınca tahta. 10) Avrupa'da bir ülke.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) Humeyni — Af. 2) Asarı — Atika. 3) Laleli — Nar. 4) Adapte. 5) Ergenlik. 6) Of — İşlik. 7) Lan — Kredo. 8) Es — Fi — Um. 9) Ra — ovoherO. 10) İfakat — kaG.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Halkevleri. 2) USA — Asaf. 3) Malagon. 4) eredeF — Fok. 5) Yilan — İva. 6) Naiplik — Ot. 7) İt — tişruH. 8) İneklemek. 9) Aka — iD — Ra. 10) Farmakolog.

Maden-İş, İzmit Valisi'nin görevden alınmasını istedi

(Baştarafı 1. sayfada) fından tartaklanmış ve dövülmüştür.»

Kemal Türkler, faşist yuvaların dağıtılması için alanları dolduranlara, faşistlere karşı olduğunu öne süren bir iktidar döneminde saldırılmasının ibret verici olduğunu belirterek şöyle devam etti:

«Özellikle İzmit'te uzun süredir her türlü ilerici ve demokratik eyleme karşı gözü dönmüş bir saldırganlık içinde olan bu ilin valisi 18 Ağustos günü ilerici gençleri faşist saldırganlara kendi elleri ile teslim eden polisin sorumlusu Emniyet Müdürü derhal görevden alınmalı ve yargılanmalıdır.»

«18 Ağustos günü uygulanan vahşetin peşinin bırakılmayacağını kaydeden Türkler açıklamasını şöyle tamamladı:

«Maden-İş Sendikası olarak tüm kamuoyunu bu olayların üzerine eğilmeye ve sorumluların cezalandırılması için girişimde bulunmaya çağırıyoruz.

Sayın Başbakanı ve hükümet yetkililerini 18 Ağustos günü İzmit'te demokratik hakları zorla çiğneyen ve bir gencin ölümüne ve birçok ilericinin yaralanmasına neden olan Vali ve Emniyet Müdürünün görevden alınması için harekete geçmeye çağırıyoruz.

İzmit'teki faşist cinayet olayları, MHP ve yan kuruluşlarının niçin kapatılması gerektiğini bir kere daha apaçık gözler önüne sermiştir. Milyonlarca halkın bu istemine kulaklarını tıkayanları tarih affetmeyecektir.»

Gülçeşme'de «MHP kapatılsın, can güvenliği sağlansın» mitingine katılma hazırlıkları yaptıkları kahvede maocu bir grup tarafından öldürülen üç İGD'liden Tek-Gıda-İş üyesi ve Tekel işçisi Ahmet Hakan'ın cenazesi düzenlenen bir törenle kaldırıldı.

Bergama Cezaevindeki tutuklu ve mahkumların, cezaevi bahçesinde hazırladıkları bir Türkeş maketini yaktıkları bildiriliyor. Cezaevinde mahkumlar arasındaki sohbetlerde de, MHP'nin neden kapatılması gerektiği konusu işlendi. Bergama Cezaevinden ilerici gençler imzasıyla yapılan açıklamada «Bugün ülkemizdeki devrimci hareketin gelişmesi açısından birinci derecede önemi olan bu haklı istemin gerçekleşebilmesi için demokrasiden yana güçlerin işbirliğinin şart olduğunu herkes anlamalıdır» denildi.

Yabancı

(Baştarafı 1. sayfada)

AKOVA'NIN AÇIKLAMASI

Türkiye Demiryolları İşçi Sendikaları Federasyonu Genel Başkanı Şerafettin Akova, TCDD'nin aldığı lokavt kararını eleştirdi ve «Mücadelemiz, başarıya ulaşıncaya kadar devam edecektir» dedi.

Şerafettin Akova, dün Ankara'da yaptığı açıklamada, demiryolu işçilerini haklı davalarından, ne lokavt tehdidinin, ne de herhangi bir baskı yönteminin caydıramıyacağını söyledi.

Aylardır sürdürülen görüşmelerde TCDD işvereninin hiç bir olumlu yaklaşımı bulunmadığını öne süren Akova işverenin alınan grev kararı karşısında şaşkınlığa düştüğünü savundu.

TMMOB

(Baştarafı 1. sayfada) 29 Haziran'da 19 ilde, 134 işyerinde 15-19 Temmuz tarihlerinde de 14 ilde düzenlenen toplantılarda teknik elemanların oybirliği ile aldıkları karar hatırlatıldı.

Önceki gün

(Baştarafı 1. sayfada) bir süre İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne devam etmiş, daha sonra öğrenimini yarıda bırakarak memurluk yaşamına başlamıştır. 1972 yılında da Petrol Ofis'ten emekliye ayrılmıştı.

İlk şiiri 1938 yılında Servetifünun - Uyanış dergisinde yayınlanan Ömer Faruk Toprak, 1940 kuşağının eğilimi olan toplumcu gerçekçi sanat akımını benimsemiş ve buna uygun ürünler vermişti.

Gene bu akım yazar ve şairlerinin yapıtlarının yayınlandığı Yürüyüş dergisini de o çıkarmıştı.

Şiir kitapları: İnsanlar, Hürriyet (Suat Taşer'le birlikte), Dağda Ateş Yakanlar, Susan Anadolu, Ayışığı adlarını taşımaktadır. Kendi yaşam öyküsünü ve toplumcu sanatçılarla ilgili anılarını da Duman ve Alev'de kaleme getirdi. Tek romanı Tuz ve Ekmek, hikâye kitabı da Karşı Pencere'dir.

İran'da

(Baştarafı 1 sayfada) Mardom ile TUDEH'in kapatıldığı haberini yayınladılar. Konuya ilişkin bir açıklama yapan TUDEH Genel Sekreteri Nureddin Kiyanuri, gerek partinin, gerekse gazetenin kapatılmasına ilişkin kendilerine bir bildirimde bulunulmadığını belirtti, ancak önlem olarak merkez ve şube binalarının boşaltıldığını kaydetti.

Daha sonra hükûmet yetkilileri, özel bir emir çıkartarak, İranlı komünistlerin örgütü TUDEH'in merkez ve şube binalarını mühürlediler.

Bilindiği gibi TUDEH, 1941 yılında kurulmuş, Şah tarafından yasaklanmış. İran'da Şah'ın devrilmesi için aktif savaşmıştı. TUDEH'in İran işçi sınıfı içerisinde, özellikle de petrol işçileri arasında çok örgütlü olduğu biliniyor.

KDP'NİN AÇIKLAMASI

Öteyandan Kürdistan Demokrat Partisi lideri Abdurrahman Kasemlu, partisinin kapatılmasının, ülkedeki tüm azınlık örgütlerinin kapatılmasıyla eşanlamlı olduğunu, Fars olmayan İran halklarının bundan sonra ciddi baskılarla karşı karşıya kalacaklarını açıkladı. Kasemlu, açıklamasında, özerklik yolundaki savaşımın süreceğini de bildirdi.

Bilindiği gibi Humeyni, Şah'ın devrilmesinden sonra İran'da Fars olmayan tüm azınlıklara özerklik hakkını tanıyacağını bildirmiş, ancak daha sonra bu sözünü tutmamıştı. Bu durumda Fars olmayan halklar arasında huzursuzluk ve tepkiyi artırmış, ortamın bulanmasına neden olmuştu.

Bu arada KDP üyesi oldukları bildirilen beş kişi daha kurşuna dizildi. Pek çok kentte KDP yöneticilerinin tutuklanmaları yolunda emirler çıktığı, yoğun bir izleme kampanyasının başlatıldığı haber veriliyor.

Ulusal Hentbol Takımımız Württemberg'e farklı yenildi: 27-13

İstanbul, (Politika) — İlk ulusal karşılaşmasını yapan Hentbol takımımız dün Bağlarbaşı salonunda aşırı heyecanının kurbanı oldu.

Ulusal takım maç boyunca fazla atak yapamazken konuk takımın savunmasını aşmak için çok zorlandı. Bu zorlanma ve aşırı heyecanla maçın ilk yarısını 11-7 F. Alman takımı önde kapadı.

İkinci yarıda da Ulusal takımımız bir varlık göstereme yince maçı 27-13 kaybetti.

Tutuklu

(Baştarafı 1. sayfada) yapan sıkıyönetim görevlileri Konuk Yayınlarının takvimi bulunduğu gerekçesiyle önce 28 Mayıs tarihinde TÜS-DER Merkez Yürütme Kurulu üyesi İbrahim Sargın'ı daha sonra ise 29 Haziran tarihinde bütün TÜS-DER Yürütme Kurulunu tutuklamıştı.

ZAPU

(Baştarafı 1. sayfada) güt genel sekreterinin «nakit olarak, hayli yüklüce bir para» aldığını söyledi. THA muhabirlerinin «Türkiye'den silah yardımı da aldınız mı?» şeklindeki sorusuna, «Hayır. Türkiye'nin ekonomik sorunları olduğunun bilincindeyiz, yapabileceğinden fazlasını istemedik» yanıtını verdi. Mhambi, «Türkiye'nin gerek uluslararası alanlarda gerekse parasal konuda bağımsızlık savaşımı veren ülkelere yaptığı yardımların, ezilen ülkelerce her zaman hatırlanacağını» sözlerine ekledi.

Parasal yardımın yanısıra ilaç ve giysi gibi şeylere de gereksinmeleri olduğunu söyleyen Mhambi, «Geçmişte bunları Türk Hükümetinden istemiş ve almıştık. Şimdi daha fazlasını istiyoruz, çün kü savaş doruk noktasına ulaşmaktadır» dedi.

Cevizli sigara fabrikasında 240

(Baştarafı 1. Sayfa'da) kadar 2 üyelerini öldürdüğü bir çok üyelerini de yaraladığını belirterek, yasa dışı yollarla işe alınan faşistlerin işten çıkarılmasını istedi.

Gıda-İş Yürütme Kurulu adına açıklama yapan Genel Başkan Vekili Mehmet Mıhlacı MC'nin son günü düzmece sınavla işe alınan faşistlerin işyerinde bekçilik gibi kritik işlerde çalıştırıldıklarını, bu nedenle MHP'li lerin işyerine rahatlıkla silah sokabildiklerini belirtti. Mıhlacı Cevizli Karakolu Baş komiserinin MHP'lilerle içli dışlı olduğunu ve bölgede görevli sıkıyönetim görevlisi üsteğmenin de paydos saatlerinde elinde Hergün gazetesiyle işyerine geldiğini, böylece işçilerin üzerinde baskı kurulduğunu açıkladı.

Mehmet Mıhlacı faşistlerin saldırılarının sonucunda Gıda-İş üyelerinin gözaltına alındığını belirterek, hükümetin tutumunu eleştirdi ve Tekel müfettişlerinin raporlarıyla işe düzmece yollarla alındığı kanıtlanmış faşistlerin işten çıkarılmalarını istedi. Hükümetin işyerlerinde faşistlerle ilericiler arasında denge politikası izlediğini açıklayan Mehmet Mıhlacı, MC döneminde faşistler tarafından çay fabrikasına so kulmayan Tekel Bakanı'nın bugün başına gelenleri unut muş gibi davrandığını söyledi. İşyerlerinden ilericilerin süründüğünü, faşistlerce katledilen Hamit Akyıldırımın cenazesine katılan işçilerin yevmiyelerinin kesildiğini açıklayan Mıhlacı, Cevizli Fabrikasında cuma gününden beri süren direnişin can güvenliğinin sağlanması gibi haklı bir gerekçeye dayandığını ve hükümetin en kısa zamanda üstüne düşen görevi yerine getirmesini iste di.

Mehmet Kılınç

(Baştarafı 1. Sayfa'da) rulu'na sevkedilen Mehmet Kılınç sendikamız üyeliğinden ihraç edilmiştir.

Yönetimde bulunduğu süre içerisinde yaptığı usulsüz harcamalardan, sahte evrak tanziminden, zimmetine para geçirmek suçlarından dolayı da bugün adli merciler yakasına yapışacaktır.»

YİTİK
Öğrenci kimlik kartımı yitirdim, geçersizdir.
Mehmet KARABULUT
Po: 2037

YİTİK
Nüfus Hüviyet Cüzdanımı yitirdim, geçersizdir.
Aydın SAVAŞKAN
Po: 2036

Sıkıyönetim iki ay uzatıldı

(Baştarafı 1. Sayfada) rumlu tüm kuruluş ve kuruluşların iştiraki ile bu politikanın saptanması gerekmektedir. Tehdit tümümüze, ulusumuza, demokrasimize olduğuna göre, birlikte karşı çıkmak zorundayız» şeklinde konuştu.

Olayların çözümünde, faillerin belirlenmesinde ve yakalanmasında da önemli bir artış olduğunu belirten Güneş, bu konuda şu bilgileri verdi:

«Nitekim bir önceki sıkıyönetim döneminde 146 ölüm olayından 33 olaya ait failler saptanmıştı. Bu rakam yüzde 26'lık bir başarıyı gösteriyordu. Bu dönemde meydana gelen 154 öldürme olayından 71'inin sanıkları dönem içinde belirlenmiştir. Bu rakam ise, yüzde 47'lik bir başarıyı ifade etmektedir. Geçen dönem yüzde 26 olan başarının iki ayda yüz de 47'ye yükselmesi, övünülecek bir gelişmedir. Her iki dönemde de belirlenen sanıklardan yüzde 67'si yakalanarak adalete teslim edilmiştir. Bu da son yıllarda kaydedilen en yüksek orandır.»

İçişleri Bakanı, polis örgütünün sayısal ve teknik bakımından yetersizliğinin giderilmesi gerektiğini kaydetti. Her bin kişiye dört polis düşecek bir standarda ulaşmak istediklerini, bunun için de 80 bin polise gereksinme olduğunu söylemiştir.

GRUP TOPLANTILARI

TBMM birleşik toplantısından önce siyasi parti grupları da olağanüstü olarak toplandılar. CHP ortak grubu olağanüstü toplantısında söz alan üyelerin büyük çoğunluğu sıkıyönetim uygulamalarına karşı çıktılar ve sıkıyönetimin kaldırılması gerektiği görüşünü savundular. Seçimlere sıkıyönetim koşulları altında katılmanın CHP açısından sakıncalı olacağını belirten CHP'li milletvekilleri hükümetten TÜS-DER yöneticilerinin hâlâ tutuklu bulundurulmalarının İKD'nin kapatılmasının ve 3 yaşında bir çocuğun rehin tutulmasının nedenlerinin açıklanması gerektiğini belirttiler.

İzmir Milletvekili Süleyman Genç, grupta yaptığı konuşmada sıkıyönetime karşı çıkmış, "Bakanlar Kurulu aklını başına alsın, bakanlar gider sıkıyönetim kalır. Biz solcu bir partiyiz, ama solcu bir partinin elemanları gibi davranmıyoruz" demiştir.

DİSK'İN ÇAĞRISI

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) TBMM birleşik toplantısından önce parlamenterlerden sıkıyönetimin kaldırılmasını istedi. TBMM birleşik toplantısından önce milletvekili ve parlamenterlere görüşlerini ileten DİSK, 26 Nisandan bu yana 19 ilde uygulanan sıkıyönetimin, demokratik hak ve özgürlükleri askıya aldığını, grevleri yasaklayıp ertelediğini kaydetti.

PETKİM İŞ'İN GÖRÜŞÜ

DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası Genel Başkanı Mustafa Karadayı bir açıklama yaparak ilerici, demokrasiden yana işçi haklarına ve emekçilere saygılı parlamenterlerin sıkıyönetimin uzatılmasına karşı çıkmasını istedi.

Evlatları

(Baştarafı 1. sayfada) açıkladılar Fevzi Kuruçay'ın annesiyle birlikte altı kişilik heyetle görüşme yapan Utku Acun analara MHP ve yan kuruluşlarının kapatılmasının bir takım yasal işlemlerin yerine getirilmesiyle mümkün olacağını söyledi.

Heyet temsilcisi basın toplantısında, «Sayın Vali Muavinine ve tüm yetkililere yinelediğimiz gibi basına ve kamuoyuna tekrar yineliyoruz. Analara evlat acısı çektiren MHP ve yan kuruluşları kapatılmalıdır. Tüm cinayet tertiplerinin baş sorumlusu Türkeş tutuklanmalıdır. Faşizmin kökü kazınmadan anaların yürek acısı dinmeyecektir ama, günümüzde de yapılacak bir takım girişimler vardır. Bu da demokrasi güçlerinin ve tüm anaların ortak sesi olan faşist cinayet yuvalarının dağıtılması, sorumlularının tutuklanmasıdır. Bunun yapılması için hukuksal açıdan tüm dayanaklar oluşmuştur. Bir an bile geç davranmak faşizme, faşist güçlere ortak olmaktır» dedi.

Fevzi Kuruçay'ın annesi de gazetecilere, oğlunun polis ve resmi makamlar tarafından oluşturulan bir komplo sonucu öldürüldüğünü belirtti ve «İzmit Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Fevzi'ye kan verecek alet bulunmamıştır. Bunun hesabını kim verecektir» dedi.

Bir komandonun

(Baştarafı 1. sayfada) Davanın dünkü duruşmasında sanık Harun Kanbüroğlu'nun avukatı Beni Barlas, KTÜ yardımcı profesörlerinden Necdet Bulut'un da öldürülmesi olayından sanık komando Miktat Şimşek'in Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi Askeri Savcılığındaki ifadesinde, arkadaşı Zeki Bük'ü kaza sonucu kendisinin vurduğunu söylediğini belirterek müvekkilinin tahliyesini istedi.

Askeri Savcının tahliye istemine katıldığı duruşmada mahkeme 27 aydır tutuklu bulunan Harun Kamburoğlu'nun oy çokluğuyla tahliyesini kararlaştırmış ve duruşmayı 26 Eylül 1979 günü saat 13.30'a erteledi.

Bu arada İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde dün devam edilen duruşmaların birinde esas hakkındaki görüşünü bildiren Askeri Savcı Üsküdar'da bazı kişilerden cezaevlerindeki tutuklu komandolara yardım amacıyla silah zoruyla para topladıkları bildirilen sanıklardan Ercüment Demir'in 80, Sebahattin Civelek'in de 20 yıl ağır hapis cezasına çarptırılmalarını istedi.

İDAM CEZASI

Ankara Sıkıyönetim Askeri Savcılığı Anakara'nın çeşitli yerlerinde bombalama ve silahla tarama eylemlerini gerçekleştirdikleri iddiasıyla 3 komando sanık hakkında idam cezası istedi.

Öte yandan Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi Askeri Savcılığı TÖB-DER üyesi Şükrü Bağcı'yı öldürmekten sanık Ali Türkmen ve Altı arkadaşı hakkında dün yapılan duruşmada idam cezası istedi.

İki ilde

(Baştarafı 1. Sayfa'da) let Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alındı.

MERSİN'DE

● Mersin Cezaevinde önceki gece meydana gelen ar bedede bir kişi öldürüldü, iki kişi de ağır şekilde yaralandı. Edinilen bilgiye göre, saat 20.30 sıralarında mahkum ve tutuklular arasında çıkan kavgada Mersin'de bir süre önce yeğenini bıçakla öldürdüğü gerekçesiyle tutuklu bulunan Zekeriya Kalkan'ın hayatını yitirdi. Kalkan'ın bıçak darbeleri ile öldürüldüğü anlaşıldı.

ANKARA'DA

● Ankara PTT Başmüdürlüğü dün sabah saat 09.00 sıralarında kimliği henüz saptanamayan silahlı 4 kişi tarafından soyuldu.

Sabah saat 9.00 sıralarında PTT Başmüdürlüğü'ne gelen soyguncular binanın üçüncü katına çıktılar. Buradaki personeli silahla etkisiz hale getirerek vezneden 208 bin 143 lira para alarak kaçtılar.

ANKARA'DA

● Mamak Kayaş Caddesi İş Bankası önünden geçen C 12 numaralı devriye timine kimliği belirlenemeyen kişilerce cadde boyundaki evlerin üstünden bir bomba atıldı. Meydana gelen patlama sonucunda karma timde görevli polis memuru Alişan Erol karnından ağır yaralandı. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırılarak ameliyata alınan Alişan Erol'un durumunun endişe verici olduğu bildirildi.

ORDU'DA

● Ordu'da lokantada içip daha sonra rezalet çıkaran ve Pol-Bir üyesi olduğu bildirilen bir polis memuru ile arkadaşı tutuklanarak cezaevine konuldu.

KONYA EREĞLİ'DE

● Konya Ereğli'de yayınlanmakta olan Özgür gazetesi ile aynı binada bulunan Halkevi binası kurşunlandı. CHP'li Ali Ateş'in de evine patlayıcı madde atıldı.

Fevzi Kuruçay
1955-...
İGD Gaziosmanpaşa Şube Sekreteri
Faşizme karşı savaşımda faşistlerce katledildi
Anısı yaşatılacak
BAYSEN İST. ŞUBESİ
(Po: 2040)

Fevzi Kuruçay
1955-...
İGD Gaziosmanpaşa Şube Sekreteri
Faşizme karşı savaşta
İzmit'te Vali-polis-faşist işbirliğiyle katledildi
O, işçi sınıfımızın aydınlattığı bağımsızlık, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm mücadelesinin yiğit militanıydı
Anısı savaş yolumuzu daha da aydınlatacaktır
SİYASAL BİLİMLER Y.O. İLERİCİ GENÇLERİ
(Po: 2049)

Fevzi Kuruçay
1955-...
İGD Gaziosmanpaşa Şube Sekreteri
Faşizme karşı savaşta
İzmit'te Vali-polis-faşist işbirliğiyle katledildi
O, İGD'nin önde yürüyen militanıydı.
Savaş alanlarında yaşatılacak,
Savaş yolumuzu daha da aydınlatacaktır.
MADEN-İŞ, PETKİM-İŞ, BAYSEN, ASTER-İŞ, TÜRK-İŞ'E BAĞLI 10 SENDİKANIN OLUŞTURDUĞU SENDİKAL BİRLİK, İGD, İKD, İLD, İZMİT ŞUBE BAŞK., KÖY-KOOP, YENİ-KOOP, TÜS-DER, MARMARA KÖY-DER, MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI, KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI, İZMİT SİNEMA DERNEĞİ VE 26 KURULUŞUN BAŞKANLARI.
(Po: 2048)

Ahmet Hakan
1952-...
O ilerici demokratik bir Türkiye kurma yolunda, faşizme karşı savaşta maocu faşistler tarafından katledildi. Savaşımı savaşımımıza ışık tutacaktır
Maden-İş 3. Bölge Temsilciliği, Lastik-İş İzmir Şb., BANK-SEN İzmir Şb., Yeni Haber-İş İzmir Şb., Aster-İş İzmir Şb., TÜMKA-İŞ İzmir Şb., Devrimci Toprak-İş İzmir Şb., Petkim-İş İzmir Şb., Petrol-İş İzmir Şb., Beton-İş İzmir Şb., Tüm Has-İş İzmir Şb.
(Po: 2046)

Ahmet Hakan
1952-...
O ileri demokratik bir Türkiye kurma yolunda, faşizme karşı savaşta maocu faşistler tarafından katledildi. Savaşımı savaşımımıza ışık tutacaktır
Tekel'li ilerici işçi arkadaşları
(Po: 2047)

Ahmet Hakan
1952-...
O ilerici demokratik bir Türkiye kurma yolunda, faşizme karşı savaşta maocu faşistler tarafından katledildi. Savaşımı savaşımımıza ışık tutacaktır
TÖB-DER İzmir Şb., Ege KÖY-DER, GENEL-DER İzmir Şb., GİB-DER İzmir Şb., Makine Müh. Odası İzmir Şb., TÜMAS, İzmirli İlerici Kadınlar, ENERJİ-DER İzmir Şb., HABER-DER İzmir Şb., TÜS-DER İzmir Şb., MÜZİK-DER İzmir Şb., BAYINDIR-DER İzmir Şb., TİSAN İzmir Şb., İGD İzmir Şb., KÖGEF İzmir Şb., İLD İzmir Şb.
(Po: 2045)

Fevzi Kuruçay
1955-...
Faşizme Karşı Savaş Haftası'nda faşistlerce katledildi
Anısı savaşımımızda yaşayacaktır
Adana Maden-İş Genel Merkez Temsilciliği, BANK-SEN 6. Bölge Temsilciliği, Tüm Has-İş 5. Bölge Temsilciliği, Devrimci Toprak-İş Adana Şubesi, Petrol-İş Adana Şubesi, Beton-İş Adana Bölge Temsilciliği, OLEYİS Adana Şubesi, ADAKO Birlik, Ziraatçılar Derneği Adana Şubesi, TÖB-DER Adana Şubesi, TÜS-DER Adana Şubesi, ÇÜM-DER, Adanalı İlerici Kadınlar, Ziraat Mühendisleri Odası Adana Bölge Şubesi, İGD Akdeniz Bölge Sekreterliği, İGD Adana Şubesi, İGD Karşıyaka Şubesi, İGD Düziçi Şubesi, İGD Gaziantep Şubesi, İGD İskenderun Şubesi, İGD Mersin Şubesi, İGD Antakya Şubesi, İGD Samandağ Şubesi, İGD Altınözü Şubesi, İGD Antalya Şubesi, İGD Bölge Sekreterliği.
(Po: 2039)

YİĞİT TEKEL İŞÇİLERİ...
Antifaşist eyleminizde sonuna kadar yanınızdayız
MHP, ÜGD kapatılsın,
Faşist yuvalar dağıtılsın
T. Maden-İş 4. Bölge Temsilciliği, Petkim-İş Kartal Şubesi, Tüm Has-İş 4. Bölge Temsilciliği, Kartal HALK-KOOP, Maltepe HALK-KOOP, TÖB-DER Kartal Şubesi, İGD Kartal Subesi, İKD Kartal Şubesi adına Selma Çarkçıoğlu, Kartal Halkevi, MMO Kartal Bölge Temsilciliği, TÜTED Kartal Bölge Temsilciliği.
(Po: 2038)

Büyük kaybım
Sevgili eşim, fikir ve dava arkadaşım, değerli varlığım, şair ve yazar
Ömer Faruk Toprak
20 Ağustos 1979 tarihinde, beni yapayalnız bırakarak, hayata gözlerini yummuştur.
Cenazesi 22 Ağustos Çarşamba günü Kadıköy Osmanağa Camii'nden ikindi namazından sonra kaldırılarak, Karacaahmet Mezarlığı'nda toprağa verilecektir.
Dostlara duyurulur.
FÜRUZAN TOPRAK
(Po: 2051)

Acı bir kayıp
Merhum Müderris ve Müftü İsmail Hakkı Toprak ile merhume Saniye Toprak'ın oğlu, merhum Mehmet Toprak, Sıdıka Şahlan, İsmet Toprak ve Sadettin Toprak'ın kardeşi, Hakkı, Engin, Neclâ, Süheylâ, Işık, Zafer, Sevinç'in amcaları, Semra ile Günsel'in dayıları, Füruzan Toprak'ın değerli eşi
ŞAİR VE YAZAR
Ömer Faruk Toprak'ı
kaybetmiş bulunuyoruz. Cenazesi 22 Ağustos Çarşamba günü ikinci namazından sonra Kadıköy Osmanağa Camii'nden kaldırılacak, Karacaahmet Mezarlığı'nda toprağa verilecektir.
AİLESİ
(Po: 2050)

TÜRKİYE MADEN - İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANLIĞINDAN
Sendikamız ile aşağıda ünvan ve adresleri gösterilen işyerleri işverenlikleri arasında Toplu İş Sözleşmesi akdedilecektir.
275 sayılı yasanın 12. maddesi uyarınca ilgililere ilanen duyurulur.
— TAMAY MAKİNA SANAYİ
Fatih Sultan Cad. No: 10 KASIMPAŞA-İSTANBUL
— ÖZGÜR DİKİŞ MAKİNA SANAYİ
Gümüşsuyu Cad. No: 49 EYÜP - İSTANBUL
(Basın: 6155) — 2041

TÜSTAV

Federasyon Başkanı Nihat Usta gerçeği açıkladı

«Kürekte madalya almamız bilime aykırıdır!»

● Akdeniz Oyunları için, fazla birşey beklemediklerini belki birkaç takımı geçebileceklerini söyleyen Nihat Usta "Koskoca Federasyonun tek çalıştırıcısı var. Biz görev kabul ederken belirli koşullar öne sürdük. Bu koşullar BTGM'ce kabul edilmesine karşın, bugüne kadar hiç birisi gerçekleşmedi..."

● Bir kaç yıl öncesine değin, aktif olarak kürek sporu yapan, yüksek inşaat mühendisi Nihat Usta, "Tüm olanaksızlıklara, olumsuzluklara karşın, eldeki az olanağı, en rasyonel biçimde kullanmaya çalışıyoruz. Uzun dönemli tasarılarımız var. Bunu uygulama olanağı bulabilirsek, bazı şeyler doğal olarak değişecektir. Şu an en büyük engel, tesis ve malzeme yokluğudur" dedi...

● Kürek Federasyonu Başkanı Nihat Usta «BTGM tarafından yapılan kayıkhaneler Kürek Federasyonu'nun kullanımına açılırsa çok şey değişir. Oysa onlarca kayıkhane olmasına karşın bu tesisler şahıs ve sözde kulüplere kiralanarak kumarhane ve keşhaneye çevrilmiş. Tek kullanabildiğimiz, kendimize ait tesis boş bir arazidir» dedi.

Ankara (Politika) — Kürek Federasyonu Başkanı Nihat Usta gazetemize yaptığı açıklamada, Akdeniz Oyunlarına hazırlık çalışmaları, kişilere peşkeş çekilen kayıkhaneler ve kürek sporunun sorunları konusunda bilgiler verdi.

Birkaç yıl öncesine kadar aktif olarak kürek sporu yapan, Yüksek İnşaat Mühendisi Nihat Usta «Tüm olanaksızlıklara, olumsuzluklara karşın eldeki az olanağı, en rasyonel biçimde kullanmaya çalışıyoruz. Uzun dönemli tasarılarımız var, bunu uygulama olanağı bulabilirsek bazı şeyler doğal olarak değişecektir. Şu an en büyük engel tesis ve malzeme yokluğundan ileri geliyor.» dedi.

DENİZ KIYISINDA DÜMDÜZ ARAZİ: İŞTE TESİS!...

Kürek Federasyonu Başkanı Nihat Usta açıklamasında, «15 Ağustos tarihinde Akdeniz Oyunları'na gidecek olan ulusal takımımız çalışmalarına başladı. 25 Ağustos'a kadar çalışmalar, federasyonumuzun tek kullanabildiği tesis olan K. Çekmece'de yapılacak. Tesis demeye dilim varmıyor ama tesis işte. Deniz kıyısında dümdüz bir arazi. 25 Ağustos tarihinde Bulgaristan'a hareket edeceğiz. Sofya yakınında Pancerova Gölünde Bulgar sporcuları ile 45 günlük bir kamp yapacağız. Bu süre içinde Bulgaristan, sağlık laboratuvarını ve teknisyenlerini hizmetimize verecek. Bir parça yararlı çalışma yapılırsa bu da Bulgaristan'da yapılmış olacak. Ancak bu da çok kısa bir süre... Kamp sonucu Akdeniz Oyunları'na katılacağız. Yöneticiler bizden madalya beklediklerini söylüyorlar. Sporcuların beslenmesinden, tesise, malzemeye kadar her şeyi bizden üstün olan ülkelerden daha iyi derece almak, onları geçmek anlamı taşır madalya almak... Bunu biz den nasıl isterler bir türlü aklım almıyor. Bizim madalya almamız bilime ihanet etmek demektir. Bilimsel olarak maraton dışında en çok efor sarfedilen spor dalı olan kürekte kürekçilerimiz üç kuruşluk itici gücten bile yararlanamıyorlar. Çünkü yönetmeliğin kapsamına kürek sporcuları alınmamış lar. Biz görev kabul ederken 11 çalıştırıcı ile kayıkhanelerin boşaltılmasını BTGM'ü Sabahattin ~~Erman'dan istedik. Onun~~ üzerine 2 genel müdür daha değişti. Hâlâ tek çalıştırıcımız var. Oysa yalnız İstanbul'da 5 kürek kulübü var. Bunların hangisi denetlenebilir. Kulüp çalıştırıcılarından yararlanmak istiyoruz. Onlarda kendi kulüpleri nin çıkarları doğrultusunda hareket ediyorlar. BTGM'nün bir sürü tesisine karşın hâlâ bunlar geri alınamadı. Malzemelerimizi teknelerimizi, kondüsyon aletlerimizi koyacak yer bile bulamıyoruz. Mersin'den bulunan kayıkhane bir kahveciye kiralanmış. Mersin'e bir gittim bizim tekneler kılıç balığı gibi burnundan iple asılmış, yarı yarıya çürümüş. Pendik'te en iyi tesislerden birisi var. Özel tekneler ve balıkçılar tarafından işgal edilmiş. Bilek gücümüze güvenebilirsek geri alabileceğiz. Mogan Gölü'nde teknelerimizi bıraktık bu kez tekneler çalındı. Tekne dediğin 300 ile 250 bin lira arasında değişiyor. Küçük bir şeyde değil ki cebimize koyup eve götürelim. Çoğu milyonluk kayıkhaneler de anormal ölçülerde yapılmış, tekneler sığmıyor. Hiçbir bölgede «Biz tesis yapıyoruz, nasıl yapalım?» diye sormamışlar.» şeklinde konuştu.

Usta «Eldeki olanakları en rasyonel biçimde kullanmaya çalışıyoruz. Uzun dönemli tasarılarımız var, uygulama olanağı bulabilirsek bir çok olumsuzlu ğu aşabiliriz.»

«ESKİ TEKNELERİ TAMİR ETTİRMEKLE UĞRAŞIYORUZ»

Eldeki az olanağı en gerçekçi bir biçimde kullanmaya çalıştıklarını söyleyen Usta, uzun dönemli bir tasarı yaptıklarını ve bunu 3 aşamada gerçekleştirebileceklerini söyledi.

Federasyon Başkanı Usta:

— «İlk aşamada alt yapısı olan ve kökleşmiş kulüpleri bulunan bölgelere uzanmaya çalışacağız. Yani İstanbul, İzmir ve Ankara bölgelerine. İkinci aşamada Zonguldak, Adana ve İzmit bölgelerinde bir kalkınma için çalışma başlayacak. Adana'da Çukurova Üniversitesi'ni, İzmit'te Lassa ve Kağıtspor'u devreye sokmaya çalışacağız. Bu bölgelerin az çok alt yapısı var. 3. aşamada ilginin oldu ğu, ancak alt yapının olmadığı Burdur ve Bursa bölgeleri ile sıkı ilişki içinde kürek sporunu yaymaya çalışacağız.

İlk aşamada göreve geldiğimizden beri eski tekneleri top layıp, tamir ettirdik, gereksinme duyan bölgelere dağıttık. Tüm tekneler faal durumda, ayrıca tekneleri iyi kullanmayanlardan geri alacağız. Yabancı tekneler 300 bin lira. Oysa bir süredir ülkemizde tekne yapılı yor ve 250 bin liradan satılıyor. Dışarıdan malzeme almayı çözüm olarak görmüyoruz. Bu yıl ülkemizde yapılan teknelerden 79 adet aldık ve bölgelere dağıttık. Bölgelerde kulüplere senet karşılığı tekneleri verdiler.» dedi.

MOGAN GÖLÜ'NDEKİ TESİS YILLIĞI 12 LİRADAN KİRALANMIŞ

Nihat Usta devamla «Burnumuzun dibinde Ankara Mogan Gölü'nde bir tesis var. 99 yıllığına yıllığı 12 liradan Mogan Su Sporları Kulübüne kiralanmış. Burada tesislerin paralelin de sporda yapılmıyor. Sosyal tesisleri dahil harika bir tesis ancak kullanabilmeniz için kulüp yönetiminden yalvar yakar izin alabiliyoruz. Bir de buraya yeni kürek tesisleri yapılıyor. Bitmek üzere. 10 yıldır inşaat devam ediyor. 250 bin liraya çıkabilecek tesisin yapım masrafı 10 milyon lirayı aştı. Çünkü çok akılsızca ve yanlış yapılan bir tesis. Adamlar şamandra ile yapılan işaret yerini belirtmek için beton direkler dikmiş ler. Daha doğrusu çimento denize dökülmüş. Tam 18'i de böyle. Tekne çıkış platformları da aynı durumda, bundan daha aptalca yapılabilecek bir tesis olduğunu sanmıyorum. Tüm bu olumsuzluklara karşın Türkiye'de hâlâ kürek sporu yapılıyor sa bu bir mucizedir» diyerek açıklamasını tamamladı.

YURTTA SPOR

● Güneş kampı soruşturması sonuçlandı

Mersinli Ahmet Tesislerinde Dünya ve Akdeniz Oyunları için kampa alınan 48 güreşçinin bazı isteklerini ileri sürerek kampı terketmeleri üzerine, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce açılan soruşturmanın tamamlandığı, konu ile ilgili açıklamanın iki-üç güne kadar yapılacağı bildirildi.

● Fenerbahçe - Vefa özel karşılaşması iptal edildi

İstanbul, (Politika) — İstanbul İnönü Stadı'nda yapılacağı bildirilen Fenerbahçe - Vefa özel karşılaşması iptal edildi.

Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre her iki kulüpten de bu konuda bir istem gelmedi. Karşılaşmanın yapılacağını gazetelerden öğrenen Beden Terbiyesi yetkilileri bu karşılaşmanın İstanbul İnönü Stadı'nda yapılmasının olanaksız olduğunu, stadın yanlız bir özel karşılaşma için kulüplere verileceğini bunun dışında başka bir istemin yapılamayacağını bildirdiler.

Öte yandan Fenerbahçe - Vefa karşılaşmasının İnönü Stadı'nda yapılacağı haberi üzerine Galatasaray Kulübü Beden Terbiyesi yetkililerini uyardılar. Bilindiği gibi Galatasaray tek özel maç kararı gerekçesiyle B. Mehmet'in jübilesini yapmamıştı. Bu nedenle B. Mehmet'le sürtüşme olmuş ve B. Mehmet Fenerbahçe kulübüne geçmişti.

● Federasyon, gerekirse gençler ligine katılmayan kulüplerin kapısına zincir vuracak

Ankara, (A.A.) — Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, yeni sezonda kulüplerin gençler ligine katılmamaları halinde yönetmelik hükümlerinin «acımasızca» uygulanacağını belirterek, «Gençler liginden kaçan kulüpleri önce 10 bin liralık cezalarla uyaracağız. Bu da olmazsa kulübün kapısına zincir vurmaktan kaçınmayacağız» dedi.

at yarışları

ALEV ANAKÖK

1. Koşu: F: Mesutdara, P: Gülser, P: Budak, S: Emire
2. Koşu: F: Aşık, P: Buhara, S: Karakız
3. Koşu: F: Önol, P: Şanslıhan, P: Boncukhanım, S: Karlıova
4. Koşu: F: Azer, P: Sun Star, P: Gözlem, S: Emicant Star
5. Koşu: F: Bedestan, P: Ajax, P: Miss Tudor, S: Bindallı
6. Koşu: F: Gülesin, P: Yaran, P: İstemihan, S: Nurtanesi
7. Koşu: F: Denizer, P: Gazneli, P: Altınova, S: Alkoç

Serpil Hamdi Tüzün yetkisini kullandı...

BEŞİKTAŞ'DA BORA VE KASIM PARA CEZASINA ÇARPTIRILDI...

İstanbul (Politika) — Temmuz ayının hovarda takımı Beşiktaş, transferde ödediği paraların karşılığını Fenerbahçe ve Galatasaray maçlarında bulamayınca futbolcular şimşekleri üzerine çektiler.

Beşiktaş'ta sezonun ilk ceza alan futbolcuları Bora ve Kasım. Her iki futbolcuya da Beşiktaş Teknik Direktörü Serpil Hamdi Tüzün tarafından ceza verildiği bildirildi.

Beşiktaş Teknik Direktörü Serpil Hamdi Tüzün bu konudaki sorumuza şu yanıtı verdi:

«Bora ve Kasım, Beşiktaş kulübünün yönetmeliklerine aykırı olan bir davranışta bulundular. Bu disiplinsiz davranışlarından dolayı kendilerini cezalandırdım.»

Konuyla ilgili olarak bilgilerine başvurduğumuz Beşiktaş Kulübü yöneticileri Hamdi Tüzün'ün ceza vermeye yetkisi olduğunu, bu konuda herhangi bir harekette bulunmalarına gerek olmadığını belirttiler.

Beşiktaş Teknik Direktörü Serpil Hamdi Tüzün Bora'ya 2 bin 500, Kasım'a ise 10 bin lira ceza verdi.

Öte yandan Beşiktaş Cumartesi günü Altay'la yapacağı ilk lig maçına hazırlanıyor. Teknik Direktör Tüzün'ün hazırladığı çalışma programına göre sürdürülen antrenmanlara tüm futbolcular katılıyorlar. Programa göre Beşiktaş günde iki çalışma yapmakta.

YÜZME FEDERASYONU BAŞKANI, HAVUZLARDAN MADALYA BEKLEDİĞİNİ AÇIKLADI

İstanbul (AA) — Türkiye Yüzme - Atlama ve Sutopu man Aktağ dün TSYD Fahiman Aktağ dün TSYD Maçka Sosyal Tesislerinde düzenlediği basın toplantısında «Balkan Yüzme Şampiyonasında başarılı sonuçlar alacağız» dedi.

23-26 Ağustos tarihlerinde Türkiye Spor Yazarları Derneğinin Maçka'da yaptırdığı «Olimpik» yüzme havuzunda yapılacak Balkan Yüzme Şampiyonasına uzun bir süreden sonra hazırlandıklarını belirten Aktağ özetle şunları söyledi:

«Tesisin son anda yetişmesi nedeni ile elektronik kronometre cihazı kurulamadı. Bu nedenle karşılaşmalar el kronometreleri ile sürdürülecek. Ancak hakemlerimizin elektronik kronometreyi aratmayacağı kanısındayım. Yüzme Ulusal Takımımız uzun bir süreden beri Yılmaz Öztürk, Hikmet Özün ve Nico Çalmof tarafından hazırlandı. Bu yılki Balkan Yüzme Şampiyonasın da yüzücülerimizin finallere yükseleceğine ve başarılı sonuçlar alacağına inanıyoruz. Balkan Yüzme Şampiyonası ayrıca Akdeniz Oyunları için de önemli bir deneme olacak. Akdeniz Oyunlarına katılacak Yüzme Ulusal Takımı bu karşılaşmalarda belirlenecek.»

TOFAŞ SAS, DSİ. Spor'dan Timur ve Aydın'ı transfer etti

Ankara (Politika) — Bu yıl transferde isminden hiç söz edilmeyen TOFAŞ SAS, Ankara'dan yaptığı iki transfer ile tüm dikkatleri üzerine çekti. TOFAŞ SAS, DSİ Spor'un iki as oyuncusu Timur ve Aydın'la anlaştı.

Önceki gün Ankara'ya gelerek bu iki basketbolcu ile görüşen TOFAŞ SAS'lı yöneticiler, daha sonra DSİ Spor'un kulüp yetkilileri ile tam bir anlaşmaya vararak adı geçen sporcuları kulüplerine dahil ettiler.

Öğrenildiğine göre DSİ Spor Kulübü iki sporcunun transferinden 1.5 milyon lira aldı. Sporculara verilen para ise gizli tutuldu.

Televizyon lig maçları yayınına 14 Ekim'de başlıyor

TRT Televizyonu, Türkiye Ligi futbol maçlarının yayınına, 14 Ekim Pazar günü başlayacak.

Bu hafta sonunda başlayacak lig karşılaşmalarının yayını konusunda ilgililerce yeni bir programın yapılmadığı, geçen yılki uygulamanın bu mevsim de aynen sürdürüleceği öğrenildi.

Edinilen bilgiye göre, Cumartesi günü oynanacak karşılaşmalarla ilgili olarak yayın yapılmayacak. Pazar günkü spor yayınları ise, maçlar bittikten sonra, 15'er dakikalık bölümler halinde banttan verilecek. İlgililer, bu sürenin maçın önemine ve saptanan görüntülere göre, 30 dakikaya çıkabileceğini belirttiler.

Öte yandan, Fenerbahçe, Trabzonspor, Galatasaray ve Beşiktaş'ın birbirleri ile yapacakları maçlar, Futbol Federasyonu ve kulüp yöneticileri ile anlaşma sağlandığı takdirde ekrana getirilebilecek.

EKRAN

ARI

DİLİN KEMİĞİ

Güreş Federasyonu Asbaşkanı Ümit Demirağ, kazankaldıran güreşçileri kampa katılmaya ikna ederken bakın ne demiş:

— Akdeniz oyunlarına katılın.. Bol bol madalya kazanırsınız.

Gerekçeyi de şöyle açıklamış:

— Hafif takımlar geliyor.

Hafifliğe bakın.

KAFİYELİ İŞLER

Stadlardan hep aynı ses yükseliyor:

Cimdal... Cimdal...

Güreş salonlarındanda:

Skandal... Skandal...

HAYDİ ASLANLAR

Akdeniz Oyunları'na katılacak Kürek Takımı belli olmuş...

Bu çocukların yarışlarını iyi izlemek gerek.

Son metrelerde öylesine nefes nefese kalıp ahlayıp ofluyorlar ki, kürek takımı değil, kürek mahkumu sanki hepsi...

SPOR YAPMANIN ARAPÇASI

Tüm spor dallarında Uluslararası boyumuzun ölçüsü üç Arapça sözcüğün üçgenine sıkıştı kaldı.

Davet, Hezimet, Avdet.
Yani önce,
Resmi Davet,
Turnuvada Hezimet,
Yurda Avdet!..

Antrenörlerin şampiyon adayı: F.Bahçe

FAİK ÇETİNER, (THA) — Ligin başlamasına çok az bir süre kala teknik adamlar ligin falına baktı.

Birinci Türkiye Ligi çalıştırıcılarının kendilerine yöneltilen sorulara verdikleri yanıtlar aşağıdadır.

● AHMET SUAT ÖZYAZICI (Trabzonspor Teknik Direktörü)

«Tüm futbolcularımızı kendi bölgemizden seçiyoruz. Amatör ve gençlere en büyük değeri vermemizin semeresini yine en kısa zamanda alacağız. Trabzonspor takımında yer alan futbolcular genelde Trabzonludur.

Düşme adayları için vakit erken, geçen senede beklenenler değil, beklenilmeyenler küme düştü.

İdeal tertibim ise, **Şenol, Turgay, Necati, Hüsnü, Mustafa, Serdar, Yaşar, Güngör, Tuncay, Cengiz, İskender.**»

● COŞKUN ÖZARI (G. Saray Teknik Direktörü)

«Amacımız herşeyden önce iyi ve olumlu futbol oynamak, ve bunun getireceği başarı olacak. Galatasaray'lı taraftarlar bu sene geçen seneden daha iyi bir futbol izleyeceklerdir.

Her takım gibi bizde şampiyonluk istiyoruz, hemen belirteyim ki 16 takımında şampiyonluk şansı vardır.

Düşme adayları için kesin bir şey söylemek çok erken bunu zaman gösterecek.

İdeal tertibimiz ise, **Eser, Müfit, Güngör, Fatih, Erdoğan, Gürcan, Cüneyt Orhan, Öner, Gökmen (İbrahim), Kemal** şeklinde olabilir.»

● ŞÜKRÜ ERSOY (F. Bahçe Teknik Direktörü)

Fenerbahçe büyüklüğünü TSYD Kupasını kazanarak daha ligler başlamadan gösterdi. Bu sene taraftarlarımız sahada maçın son dakikasına kadar mücadeleyi elden bırakmayan, koşan, formasını terleten bir takım seyredecek. Eksiklerimiz yok, demiyorum var, bunları da tamamlarsak şampiyonluk ister istemez bizim olacak. Ligde güçlü takımlar var ama biz istediğimiz düzeye gelirsek bizi kimse zorlayamaz. Düşme adayları için konuşmak erken ve yersiz. İdeal tertibimiz ise, **Adem, Onur, Erol, Cem, Şevki (Alpaslan), Tuna (B. Mehmet), Önder, Yaşar, Ali Kemal (Selçuk), Raşit, Cemil** şeklinde değişiklik kaydederek olabilir.

● NECİP CEMAL GÖKALP (Orduspor Teknik Direktörü)

«Orduspor olarak bu sezon geçen seneden daha iyi bir derece yapmak arzusundayız. Bunu da başaracağımızdan eminim.

Kimin düşeceğini ise zaman gösterecektir. İdeal tertibimize gelince, **Tekin, Uğur, Salih, Güven, Turgay, Zafer, Üstün, Cihan, Arif, Mahmut, Şenol** olacak.»

● SERPİL HAMDİ TÜZÜN (Beşiktaş Teknik Direktörü)

«Amaç önce iyi futbol oynayan geleceğin güçlü Beşiktaş'ının umut ışıklarını taraftarlarımıza verebilmek.

Daha doğrusu bu takım iş yapabilir düşüncesini sağlamak. Lig uzun bir yarış. 16 ekip bu yarışa katılıyor, bizde bu yarışın içindeyiz.

Şampiyonluk şansı fazla olan takımlar ise kadroları oturmuş, milli takıma sürekli oyuncu veren takımlar olacak. Beşiktaş da bu sene yaptığı transferlerle güçlü duruma geldi. Bizde bu takımlarla baş etmeye ve eksiklerimizi tamamlayarak bu yarışta en öne geçmeyi planladık. Fenerbahçe, Galatasaray ve Trabzonspor'u geçmek için oynayacağız.

Düşecek takımlar için söz çok erken. İdeal tertibimizde ligin ikinci veya üçüncü haftasında ancak kesinlik kazanır.»

● ADNAN SUVARİ (Göztepe Teknik Danışmanı)

«Tüm sorulara cevap vermek için vakit çok erken. Bizim amacımız orta sıralar, şampiyon olacak ve düşecek adaylar için şimdiden bir şey söylenemez. İdeal tertibimizde ligler ile birlikte belli olacak.»

● CANDAN TARHAN (Altay Teknik Direktörü)

«Amacımız ilk beş arasına girmek. Altay geçtiğimiz yıla oranla daha güçlü bir kadro oluşturdu. Takımımı çok iyi tanıyorum, bu sezon çok daha iyi futbol oynayacağız. Şampiyonlukta Fenerbahçe, Galatasaray ve Beşiktaş favoriler, düşme adayları için konuşmak çok erken. İdeal tertibimi açıklamayı sakıncalı buluyorum» demiştir.

● ZEYNEL SOYUER (Rizespor Teknik Direktörü)

«Amacımız her şeyden önce bu sezon ligde kalmak olacak. Yeni takımız, lige intibak etmemiz gerekecek.

Düşme adayları için konuşmam sakıncalı olur.

İdeal tertibimize gelince, Muharrem sakat onu geri dörtlüde oynatacağım, Sinan'da ileri üçe girecek.

Kesin 11 ligler ile birlikte belli olacak.»

● CANDAN DUMANLI (Eskişehirspor Antrenörü)

Fazla hayalci değilim. Herkes benden bir zamanların efsanevi Eskişehirspor'unu yaratmamı istiyor. Eldeki kadro ile de bu imkânsız gibi gözüküyor. Ama iyi futbol oynayacağımız kesin.

Şampiyonlukta Galatasaray ve Trabzonspor'u şanslı görüyorum. Fenerbahçe iddialı olamaz. Beşiktaş ise kapalı kutu.

Düşecek adaylar için konuşmak erken, ancak düşecek üç takımdan biri kesinlikle biz olmayacağız.

İdeal tertibimiz ise **Doğan, Mehmet Kalaycı, Bilal, İsmail, Tayfun, Hüdai, Burhan Tozer, Hüseyin (Mehmet Çardak), Ali İhsan, Nejat, Ender** olacak.»

● GÜNDÜZ TEKİN ONAY (Zonguldakspor Teknik Direktörü)

Amacımız kesinlikle mükemmel futbol oynamaktır.

Şampiyon'u ve düşmeyi lig tayin eder, geçtiğimiz yıllara bir göz atarsak bunun en iyi örneklerini görebiliriz.

Sakat futbolcularımın durumlarının anlaşılması ile ideal tertibimiz kesinlik kazanacak.»

● YILMAZ GÖKDEL (Gaziantepspor Teknik Direktörü)

«Amacımız lige çabuk alışıp kümede kalmaktır. Kadromuz tecrübesiz ama hırslı bir kadro. Bu hırs bizi amacımıza ulaştıracak. Şampiyonlukta Galatasaray favori, Fenerbahçe söz sahibi olabilir. Düşme adayları için konuşmak çok yanlış olacak.

İdeal tertibimiz ise ligin ilk haftalarında kesinlik kazanacak.»

● TAMER GÜNEY (Diyarbakırspor Teknik Direktörü)

Şampiyonluk için Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş ve Trabzonspor şanslılar. Düşme konusunda açıklamada bulunmak istemiyorum. Çünkü Türkiye Liglerinde yanlış verilmiş beyanatların o şehirdeki kitleler tarafından büyük tepkiyle karşılandığını biliyorum.

İdeal tertimizde liglerin başlaması ile kesinlik kazanacak.»

● CEVDET SOYLUOĞLU (Adanaspor Teknik Direktörü)

Şampiyonlukta Fenerbahçe favorim, Galatasaray ve Trabzonspor bu ekibi zorlar, düşme adayları için konuşmak çok yersiz olur.

İdeal tertibimiz ise bir iki değişiklikle şöyle olacak, **Erhan, Şevket, Halis, Timuçin, Mustafa, Kâmil, Gani, Selahattin, Ahmet, Ömer, Erdem.**»

● DOĞAN EMÜLTAY (A. D. Spor Teknik Direktörü)

Şampiyonlukta Fenerbahçe favoridir, kendilerini şimdiden şampiyon gören takımlarda dereyi görmeden paçayı sıvayanları anımsatıyorlar.

Düşecek adaylar için konuşmam gereksiz, nasıl olsa hakemlerimiz düşecek takımları gayet iyi bir şekilde tespis ettiler.

İdeal tertibimiz ise ufak tefek değişikliklerle şöyle olacak. **İzzet, Hüseyin, Savaş, Hasan, K. Orhan, B. Orhan, Eren, Ercan, Rasin, Müjdat, Nejat.**»

● NECDET NİŞ (Bursaspor Teknik Direktörü)

Şampiyonlukta geçen yıldan diğer takımlara oranla daha oturmuş olan Fenerbahçeyi favori görüyorum. Galatasaray da Fenerbahçe'yi zorlar. Beşiktaş'ın neler yapacağını zaman gösterecek.

Düşme adayları için prensip olarak zaten konuşmam.

İdeal tertibimizde ligde kesinlik kazanır.»

● TAMER KAPTAN (Kayserispor Teknik Direktörü)

«Ligin yeni takımıyız. İlk önce futbolcularıma bu yeni havayı aşılamaya gayret ediyorum. Kayserispor genç kadrosu ile bu sezon ligde kalmayı amaçladı. Bunu da başaracağız. Şampiyonlukta Galatasaray daha sonra da Fenerbahçe favori gösterilebilir. Düşecek takım için bir şey söylemek çok erken. İdeal tertibimizde 10-15 gün içerisinde kesinlik kazanır.»

GÜYAN'DA GENEL GREV BAŞLADI

● Muhalefet partileri güç birliği yaptı

Dış Haberler Servisi — Bir Latin Amerika ülkesi olan Güyan'da, boksit sanayisi işçileri, yaşam koşullarının iyileştirilmesi istemiyle genel greve başladı. Şeker endüstrisi işçilerinin de bir dayanışma grevi başlatması üzerine ülkedeki tüm sanayi faaliyetleri durdu. Sanayi yapısı bu iki sektörden oluşan Güyan'da yalnızca devlet memurlarının çalıştığı bildiriliyor.

Muhalefetteki İlerici Halk Partisi ile Emekçi Halk Bağlaşıklığı partilerinin güçbirliği sonucu gerçekleştirilen grevin önlenmesi için Başbakan Forbes Burnham'ın yer yer şiddete ve tutuklamalara başvurduğu bildiriliyor. Bu arada «Mirror» adındaki muhalefet gazetesi de kapatıldı. Hükümetin, boksit sektöründeki greve karşı tutumu yüzünden hükümet yanlısı sendikanın da ikiye bölündüğü bildiriliyor.

Zimbabwe Yurtsever Cephesi Londra Konferansına katılıyor

● NKOMO VE MUGABE, ATEŞKES KOŞULUNU KABUL ETMEDİKLERİNİ AÇIKLADILAR

Dış Haberler Servisi — Zimbabwe Yurtsever Cephesi, Rodezya sorununa bir çözüm bulunması amacıyla 10 Eylül'de Londra'da yapılacak konferansa, bir iyi niyet gösterisi olarak katılacağını açıkladı. Cephe'nin liderleri Nkomo ve Mugabe'nin yaptığı açıklamalarda, İngiliz Uluslar Topluluğu tarafından önerilen konferansa, soruna bir çözüm bulunmasını gerçekten istediklerini göstermek için katılacaklarını, ama konferans sırasında Rodezya'da ateşkes yapılması koşulunu kabul etmediklerini bildirerek silahlı savaşımın, Rodezya halkının gerçek temsilcisi Yurtsever Cephe iktidara gelinceye kadar süreceğini açıkladılar. Cephe liderleri ayrıca, yeniden yapılması önerilen seçimlerin İngiltere'nin değil Birleşmiş Milletler'in denetiminde yapılması gerektiğini belirttiler.

Bağlantısızlar ve Latin Amerika

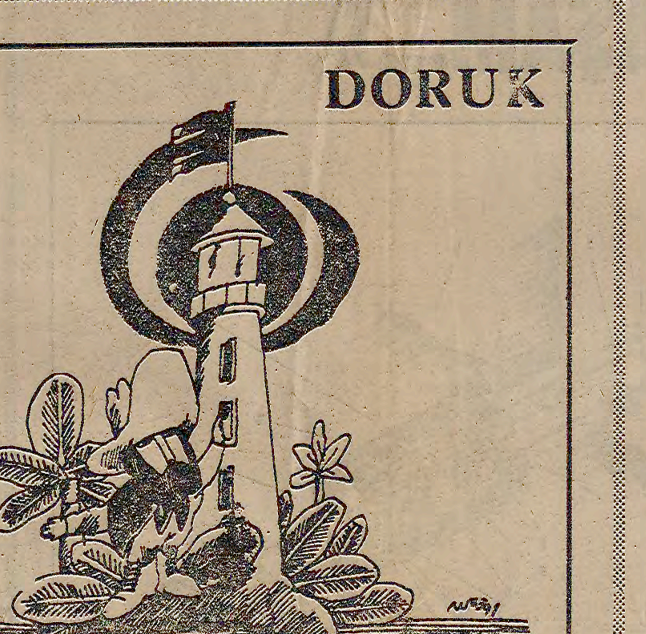

● ŞİLİ, PİNOCHET'İN İKTİDARA GELMESİYLE, BAĞLANTISIZLAR HAREKETİNDEN ATILDI

● LATİN AMERİKA ÜLKELERİ İÇİN, BAĞLANTISIZLAR HAREKETİ EMPERYALİZMDEN KOPMA AÇISINDAN BÜYÜK ÖNEM TAŞIYOR

Amerikan emperyalizminin uzun süre dünya olaylarından uzak tutmaya çalıştığı Latin Amerika ülkeleri, Bağlantısızlar Hareketi içinde etkin bir rol oynamaya başlıyorlar. Havana doruk konferansına, tam üye statüsünde davet edilen beş yeni ülkeden üç tanesinin Latin Amerika'dan olması bunu kanıtlıyor. Bu ülkeler Bolivya, Grenada ve Surinam'dır.

Bağlantısızlar Hareketi 1961 Eylülünde doğduğunda, hareket içinde Latin Amerika'dan yalnızca devrimci Küba vardı. Bugün, 18 yıl sonra, 7 Latin Amerika ülkesi Bağlantısızlar Hareketinde tam üyedir ve 10 ülke gözlemci statüsündedir. Küba dışında tam üye statüsünde olan ülkeler Peru, Panama, Arjantin, Camayka, Trinidad - Tobago ve Güyan; gözlemci statüsünde olan ülkeler ise Brezilya, Bolivya, Barbados, Ekvator, Grenada, Meksika, Kolombiya, Venezuella, Uruguay ve El Salvador'dur.

● NİKARAGUA VE KOSTA RİKA'NIN GÖZLEMCİ OLARAK HAREKETE KATILMALARI BEKLENİYOR

Nikaragua ve Kosta Rika'nın Havana toplantısına gözlemci olarak katılması bekleniyor. Nikaragua'nın genç hükümeti, hareket e tam üye olabilmek için Havana toplantısında başvuruda bulunacak. Hükümet üyelerinden Sergio Ramirez, «Bağlantısızlık dış politikamızın temelini oluşturacak. Nikaragua'nın ileride çok düşmanı olacağını bildiğimiz için dayanışmaya büyük önem veriyoruz» diyor.

Bir İngiliz sömürgesi olan Belize komşusu Guatemela'nın toprak iddiaları yüzünden bağımsızlığına kavuşamıyor. Belize Bağlantısızlar hareketinde özel bir statü ile temsil edilmenin yollarını arıyor.

● LATİN AMERİKA KURTULUŞ HAREKETLERİNDEN PORTO RİKO SOSYALİST PARTİSİ, BAĞLANTISIZLARDA GÖZLEMCİ

Latin Amerika kurtuluş hareketlerinden Porto Riko Sosyalist Partisi, Bağlantısızlar hareketi içinde gözlemci olarak temsil ediliyor. Allende zamanında tam üye olarak Bağlantısızlar hareketine katılan ve Küba'dan sonra hareket içinde ikinci Latin Amerika ülkesi olan Şili, faşist darbeden kısa bir süre sonra hareketten atıldı.

● KÜBA ÖNÜMÜZDEKİ ÜÇ YIL, HAREKETE BAŞKANLIK EDECEK

1961 yılında kurucu üyeler arasında yeralan Küba, 6. Doruk toplantısına ev sahipliği yapıyor. Bu toplantı, Latin Amerika'da yapılan ilk toplantı olacak ve ilk olarak bir Latin Amerika ülkesi Bağlantısızlar Hareketine başkanlık yapacak. Kolombo'da toplanan son doruk toplantısında, Latin Amerika ülkelerinin, Bağlantısızlar hareketinin antiemperyalist, antisömürgeci ve ulusal egemenlik için verilen bağımsızlık savaşımlarına giderek daha yoğun bir şekilde katkıda bulunduğu saptandı. Toplantıdan sonra yayınlanan bildiride, ABD hükümeti, bölgede bulunan ülkelerin durumlarını sarsmaya çalıştığı, Küba'ya ekonomik ambargo uyguladığı ve Porto Riko halkının bağımsızlığını ve kendi geleceğini saptama hakkını çiğnediği için kınandı.

Kolombo toplantısında, Belize'nin, bağımsızlığı için verdiği savaşta, Panama'nın da Kanal Bölgesi'nde verdiği egemenlik savaşımlarında hareketin tüm üyelerinden tam bir destek görmesi istendi.

Bu toplantıda, Şili'de, emperyalizmin varlığının Salvador Allende tarafından başlatılan ekonomik ve toplumsal dönüşümlerin geriye çevrilmesiyle kanıtlandığı vurgulandı ve Sonuç Bildirgesinde, Şili halkının faşist Pinochet çetesine karşı yürüttüğü savaşımda desteklenmesi istendi. Kolombo toplantısında, doğal kaynaklarını ABD hükümetinin saldırılarına karşı ulusallaştıran ve bağımsızlık için önlemler alan Venezuella, Kolombiya, Ekvator, Meksika, Güyan, Camayka, Peru ve Panama'ya destek olunması kararlaştırıldı.

Dışişleri Bakanları düzeyinde toplanan ve Havana zirvesine hazırlık amacıyla düzenlenen son Kolombo toplantısında ise Bağlantısız ülkeler, Nikaragua halkıyla bağımsızlık savaşında tam bir dayanışma içinde bulunduklarını açıkladılar ve, Amerikan Devletler Örgütü toplantısında olduğu gibi, ABD emperyalizminin Nikaragua'ya müdahalesine karşı çıktılar.

Havana'da yapılacak Bağlantısızlar Konferansı, tüm dünya halkları için olduğu gibi bölge halkları için de, uluslararası alanda bağımsız ve bağlantısız hareket edebilmek ve emperyalizmi geriletebilmek için özel bir önem taşıyor.

Tass, Pekin yönetiminin Afganistan haberlerini yalanladı

Dış Haberler Servisi — Çin haber ajansının, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmeye hazırlandığı yolunda yaymaya çalıştığı haberlerin, Pekin yönetiminin, Afganistan devrimci yönetimine karşı giriştiği komploları gizlemeye yönelik olduğu bildiriliyor. Bu konuda Pekin kaynaklı haberleri cevaplayan TASS Ajansı, Sovyetler Birliği ile Afganistan arasındaki dostluk bağlarının gelişmesine Pekin'in tahammül edemediğini, bu nedenle bir yalan haber kampanyası açarak gerek Sovyetler'i gerekse Afganistan'ı karalamaya çalıştığını bildirdi. TASS, bu kampanyanın bir amacının da, Pekin yönetiminin, ABD ile elele vererek Afganistan'a karşı düzenlenen komploları gözlerden gizlemek olduğunu belirtti.

İsrail, Lübnan'ı bombalamaya devam ediyor

Beyrut (THA) — İsrail uçakları Güney Lübnan'daki Filistin kamplarını bombalayarak altı kişinin yaralanmasına sebep oldu. Bu arada Beyrut'un Doğu kesimin de patlayan dinamit lokumları da yedi kişinin ölümüne yol açtı.

Beyrut Radyosu'nun haberine göre İsrail uçakları ülkenin güneyindeki Ras El Ayn, Deyir Kanun ve Maliye kasabalarını bombaladılar. Bu kasabalar Sur kenti ve Filistin gerilla kampı olan Raşidiye'ye çok yakın.

Hava akınlarından önce İsrail topçuları Güneydeki Ras El Ayn ve Hasbaya'yı ateşe tuttular.

FKP, Polisario'dan sonra FKÖ ile görüşecek

Dış Haberler Servisi — Batı Sahra'nın bağımsızlığı için savaşım veren Polisario Cephesi ile Fransız Komünist Partisi temsilcileri arasında Paris'te bir toplantı yapıldı. Toplantıdan sonra yayınlanan ortak açıklamada, Fransız Komünist Partisi, Batı Sahra halkının kendi yazgısını belirleme hakkını tamamen tanıdığını ve Polisaryo ile tam bir dayanışma içinde olduğunu bildirdi. Açıklamada ayrıca FKP'nin, Fransa hükümetinin, Batı Sahra'yı işgal eden Fas'a tüm askeri ve ekonomik yardımı kesmesi için yoğun bir çalışmaya girişeceği bildirildi.

FKÖ Yürütme Kurulu Başkanı Yaser Arafat ile Fransız Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Marchais arasında önümüzdeki günlerde bir görüşme yapılacağı öğrenildi.

Haberi veren Fransız Komünist Partisi basın bürosu, Fransız Komünist Partisi'nin en yüksek düzeydeki görevlileri ile FKÖ'nün ileri gelen liderlerinin bu görüşmede hazır bulunacaklarını belirtti.

ABD'de zenci liderler FKÖ'yü desteklemeye başladı

Washington (A.A.) — ABD'nin BM'deki daimi temsilcisi Andrew Young'ın istifasının Amerikan zenci toplumunda yarattığı tepki, zencilerin FKÖ'nü şimdi açık biçimde desteklemeye başlamalarına neden oldu.

Bilindiği gibi, zenci olan Andrew Young, FKÖ'nün BM'deki, temsilcisi Lebib Terzi ile, Başkan Carter'dan izin almadan görüştüğü gerekçesiyle —ve İsrail lobisinin baskısı sonucu— istifaya zorlanmıştı.

olaylar ve gerçekler

A. BİLGE DİCLELİ

İran'da neler oluyor? (1)

İRAN'DAKİ son Kürt ayaklanmasını, Humeyni'nin ayaklanmayı kanlı bir biçimde bastırmasını, Kürdistan Demokrat Partisi'nin kapatılmasını, Şah'ın son başbakanı Bahtiyar'ın düşük çenesinin düşmesini, bizim emperyalizmle içiçe basınımızın Kürt demekten kaçınarak soyut bir ayrımcı desteğine başvurmasını, emperyalizmin Humeyni'ye karşı çok yoğun bir propagandaya girişmesini, Humeyni'nin kendisinden olmayanlara karşı giderek acımasızlaşmasını ve daha pek çok şeyi kavramak için TUDEH'in Haziran başlarında yayınladığı bildiriye, İran toplumundaki en son gelişmelere başvurmak gerekiyor.

İRAN Devrimi'nin ilerlemesi kuşkusuz uygulanan ve uygulanacak dönüşümlere ve bu dönüşümlerin kimin hegemonyasında gerçekleşeceğine bağlıdır. Bugün İran'daki gelişmelerin bilançosuna baktığımızda, CENTO'nun çöktüğünü, Umman'daki İran askerlerinin geri çekildiğini, Amerikalı danışmanların, askerlerin kapı dışarı edildiğini, casusluk üslerinin faaliyetlerine son verildiğini, FKÖ'ye tam destek sağlandığını, Mısır ile İsrail'le olan ilişkilerin kesildiğini görüyoruz. Petrolle ilgili tüm işlemlerin devletleştirilmesi, Uluslararası Petrol Konsorsiyumu ile olan bağların koparılması, bankaların, sigorta şirketlerinin ulusallaştırılması, ağır sanayi işletmelerinin kamu sektörü içinde yeralması da İran Devriminin başarı hanelerine yazılacak olaylardır.

ANCAK bugün İran'da hükümet, burjuvazinin elinde. Ulusal Cephe'nin kurduğu Bazergan hükümeti yukarıda sayılan önlemleri almasına karşın, kendi çıkarına dokunan reform ve uygulamalara da vargücüyle karşı çıkıyor. Bu nedenle de en geniş yığınları ilgilendiren yasaları, reformları, elinin tersiyle bir kenara itiyor. Toprak ve tarım reformunun çıkarılmaması, işyerlerinde sendika-işçi-devlet ilişkilerinin düzenlenmemesi, işsizliğin kesin çözümü yolunda adımlardan kaçınılması, enflasyon ve fiyat artışlarına karşı etkin önlemlerin alınmaması, iktidardaki burjuvazinin tercihleri yüzündendir.

İRAN'DA hegemonya savaşımının bütün şiddetiyle sürdüğü bir sırada hazırlanan Anayasa taslağı da, iktidardaki burjuvazinin damgasını taşıyor. Hazırlanan Anayasa'da ulusal soruna değinilmemesi, özerklik konusunun gözardı edilmesi ve bunun bir başka yansımasıdır. Ve bu konuda diğerleri gibi İran'da oldukça geniş yığınları ilgilendiren, Fars olmayan halkları hoşnutsuz kılan çok önemli bir noktadır.

İRAN Devrimi'ne kimin damgasını vuracağı yolundaki savaşım kıran kırana sürerken, emperyalizm ve SAVAK kalıntıları da, ulusal burjuvazinin tüm girişimlerini, çözüm bulamadığı ve bulmaktan kaçındığı sorunları, karşıdevrim lehine kullanma gayreti içindedir. Sabotajlar, kışkırtmalar, devrim güçlerini birbirine düşürecek tezgahlar, hükümeti daha da sağa kaydırmak, antikomünist histerinin tüm topluma yaygınlaştırılmasını sağlamak, ırk, dil, din ve mezhep ayrılıklarını körükleyip, devrimi karşıdevrime dönüştürmek planlarının bir bölümü bugünkü İran'da ne yazık ki uygulamaya konabilmektedir.

YARIN son Paveh ayaklanmasını, bunun sonuçlarını ele alacağız.

Dünya turu

● **JAPONYA** Savunma Bakanı Ganri Yamashita, NATO Askeri Komutanı Bernard Rogers ve NATO Genel Sekreter yardımcısı Renaldo Petrignani ile bir görüşme yaptı.

● **DEVRİK** Nikaragua diktatörü Somoza, Paraguay diktatörü Alfredo Stroessner'in kendisine verdiği 90 günlük oturma izninden yararlanarak Paraguay'ın başkenti Asuncion'a gitti.

● **NİKARAGUA** İçişleri Bakanı ve Sandinist Cephe Komutanlarından, Tomas Borge, görüşmelerde bulunmak üzere Küba'ya gitti. Öte yandan Managua'da, Fidel Castro'nun Nikaragua'ya davet edileceği açıklandı.

● **ZAİRE** birliklerinin Şaba'da yapacakları manevralara, diktatör Mobutu'nun daveti üzerine Fransız birlikleri de katılıyor.

● **İSKOÇ** sendikaları, İskoçya'daki doklarda yapılan gemileri sipariş sahiplerine teslim etmemek üzere direnişe başlamaya hazırlanıyorlar. Gemilerin sendikalarca ablukaya alınmasının nedeni, kapatılacağı açıklanan dört tersanenin İskoçya'da bulunması ve 10 bin işçiyi işsizliğe mahkum etmesi.

Kamboçya Devlet Başkanı Laos'da

Kamboçya Devlet Başkanı Heng Samrin, resmi görüşmelerde bulunmak üzere Laos'a gitti. Vien Tian radyosu iki ülkenin başkanları arasında yapılacak görüşmelerde, iki ülkeyi ilgilendiren ve bazı uluslararası konuların ele alınacağını bildirdi. Laos, Kamboçya ve Vietnam basınının ziyaretle ilgili haberlerinde, Pekin ve Washington'un bu üç ülkeye karşı giriştikleri saldırılar karşısında, bu üç ülkenin dayanışmalarını güçlendirmelerinin gün geçtikçe daha çok önem kazandığı vurgulanıyor. Heng Samrin daha sonra Vietnam'ı da ziyaret edecek.

● **KOZMONOT** eğitim merkezi yetkililerinden Aleksi Leonov, uzayda 175 gün kaldıktan sonra dünyaya dönen Vladimir Liakov ile Valery Riumin'in, yeryüzündeki ilk günlerinde sağlık durumlarının iyi olduğunu bildirdi.

● **MISIR'da** geçtiğimiz perşembe ve cuma günleri gözaltına alınan 56 kişi, Kahire'deki El Kal'a cezaevinde ölüm orucuna başladılar. İlerici Birlikçi Topluluk Partisi yayımladığı bir bildiride, bu kişilerin öteki tutuklulara uygulanan tüm haklardan yararlanmak istediklerini bildirdi.

● **TUC'un** iki hafta sonra Blackpool'da yapılacak kongresinde, İngiltere hükümetinin ekonomik ve sanayi politikasına karşı yürütülecek muhalefetin programı oluşturulacağı ve muhalefetin bir kampanya şeklinde yürütüleceği bildiriliyor.

● **NİJERYA'da** devlet başkanlığı seçimlerini kaybeden üç parti, oyların sayımında usulsüzlük yapıldığını söyleyerek yüksek mahkemede seçimlere itiraz edeceklerini ortak bir bildiriyle açıkladılar.

(Basın: 33361) — 1968

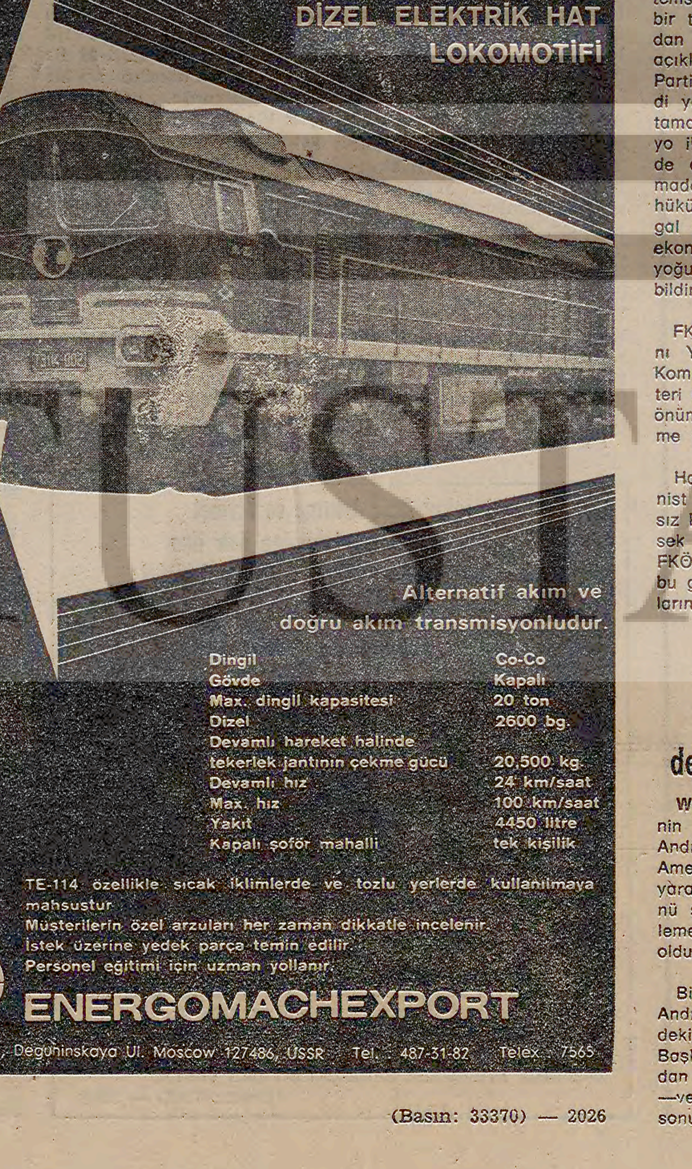

(Basın: 33370) — 2026

Uzayda en uzun kalma rekoru kırıldı

● Valeri Riumin

● Vladimir Liakov

«SALYUT-6 UZAY İSTASYONUNDA YAŞAM...»

● Derleyen: Dr. SELÇUK ALSAN

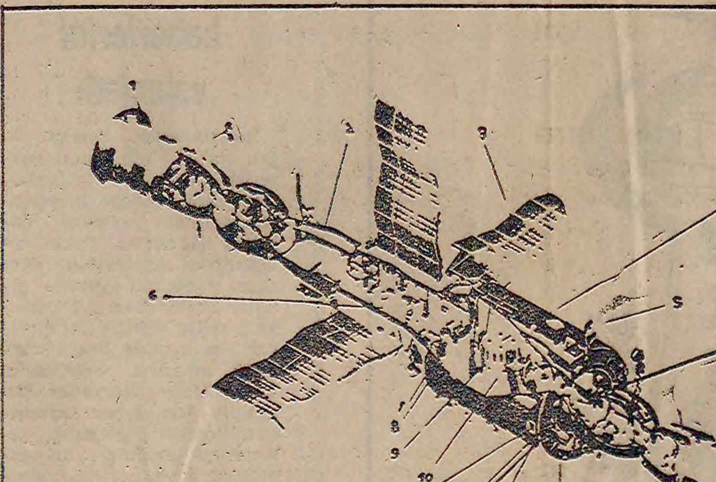

1 — Soyuz gemileri
2 — Ara modül
3 — Güneş bataryaları
4 — Servis modülü
5 — Yaklaşma anteni
6 — Merkez Komuta odası
7 — MKF - 6M fotoğraf makinası
8 — Duş
9 — Yürüyen halı
10 — Bilimsel aygıtlar bölmesi
11 — Yön motoru
12 — Geçiş odası
13 — Düzeltme motoru
14 — Salyut-6 istasyonu

Sovyet kozmonotları Valeri Riumin ve Vladimir Liakov, SALYUT-6 Uzay İstasyonu'nda 175 gün kalarak uzayda en fazla kalma rekoru kırdıktan sonra, önceki gün SOYUZ-34 aracıyla dünyaya döndüler. Olay tüm dünyada, insanın uzayı fethinde en önemli adımlardan biri olarak nitelendi. Daha önce, rekor, yine iki Sovyet kozmonotuna aitti. Y. Romanenko ve G. Greçko, yine SALYUT-6 Uzay İstasyonu'na SOYUZ - 27 ve SOYUZ-28 araçlarıyla kenetlenmişler ve uzay istasyonunda 96 gün kalmışlardı.

Tüm bu kenetlenme ve uzayda kalış rekorları, bir noktada SALYUT-6 Uzay İstasyonu'nda düğümleniyor. Uzayda sürekli kalan, asıl temel araç Uzay İstasyonu SALYUT-6'dır. SOYUZ'lar bu istasyona «yolcu» yani kozmonotları taşıyan birer araç durumunda. Uzay İstasyonu SALYUT-6'nın yapısı ve olanakları nedir? Bu soruya, SALYUT'a yapılan uçuşlardan birine katılmış olan kozmonot Oleg Makarov cevap veriyor:

● KOMZONOT OLEG MAKAROV SALYUT-6'YI ANLATIYOR

«SALYUT-6 yeni tip bir uzay istasyonudur. Bunu kenetlendiğimiz gün öğrenmiş değiliz. Uçuşa hazırlanan tüm diğer kozmonotlar gibi biz de gerek uzay istasyonunun, gerek ona kenetlenecek füzenin yeryüzündeki kopyalarında eğitim gördük, onları «yoklayarak» en ufak ayrıntılarına kadar tanıdık. Bir mühendis ve kozmonot olarak SALYUT-6 Uzay İstasyonu'nu planlama ve gerçekleştirme safhalarından beri tanıyorum. SALYUT-6'nın pilotlu ve pilotsuz bütün uçuşlarının bir özeti olduğunu söyleyebilirim. Amerikalı mühendis ve astronotların çalışmalarını da önemle değerlendiriyoruz. SKYLAB istasyonunda astronot G. Carr, E. Gibson ve W. Pogue'nin 84 gün kalışını ilgi ile izledik.

Yeni istasyon SALYUT-6 daha önceki istasyonlarından daha karmaşıktır. Yeni tip jet motörleri ve yeni bir komuta sistemi ile donatılmıştır. İki ayrı kenetlenme noktası vardır. İstasyon dışarıdan kendisine ek yakıt, gereç ve kozmonot getirtilebilecek şekilde yapılmıştır. İstasyonun pilotlu veya pilotsuz her çeşit füze ile kenetlenebilmesi ve kozmonotlara uzun süre barınak olabilmesi sağlanmıştır.

Bütün bu karmaşıklığa gerek varmıydı? sorusu sorulabilir.

Tabii vardı. Bütün bunlar herşeyden önce istasyonun hayatını uzatmıştır. İstasyonda şu veya bu aygıtın bozulması onun görevini ve bilimsel etkinliğini büyük ölçüde etkileyemez. Bir örnek: İstasyon insanlı uçuşa başladıktan az sonra bağlantı sisteminin bloklarından biri düşmüştü. İstasyondakiler o zaman yedek bloku kullanmışlardı. Biz SOYUZ-27 ile yeni bir blok getirerek yedeği yerine koyduk, sonra da bozulan bloku bozuluş nedenini anlamak üzere dünyaya getirdik. Bu, yeni istasyonun olanaklarına bir örnektir.

Bir diğer yenilik bilime hizmet alanındadır. Dünya ile istasyon arasındaki gidiş gelişler, ki-ben ilkini yapmakla onur duyuyorum- deneylerin süresini değiştirebilir. Bazı deneyler istasyonun hayatı boyunca, bazıları istasyon kozmonotlarının kalışı süresince ve bazıları da füzeyle yeni gelenler dönünceye kadar sürebilir. Örneğin bizden 5 hafta önce SOYUZ-26 ile istasyona getirilmiş tıbbi-biyolojik deneyler vardı, bunların sonuçlarını SOYUZ-27 ile dünyaya biz götürdük. Fransız-Sovyet ortak Cytos deneyinde de deney ampulleri uzayda 5 gün kadar kaldı.

Dünyadan füze ile gelip istasyondaki arkadaşları görmekte başka bir mutluluktur. Tabii herşeyin dakikası dakikasına programlandığı uzay istasyonunda konukların gelişi hayatı bir parça ak satır. Fakat dostlarımızın yardımı ile istasyondaki uçuşa çok çabuk uyduk. Hatta dostlarımızın konuk severliğini biraz da kötüye kullandık: Romanenko'ya çay, kahve yaptırıyor, sofra kurduruyor, yemekleri ısıttırıyorduk. Uyku zamanı gelince Greçko bizi yataklarımıza kovalıyor, kendisi de gümüş renkli bulutları ve kuzey ışıklarını seyretmek üzere lombozun önüne yerleşiyordu. Bu, uzayda onun için gerçekten ikinci bir uğraş olmuştu.

● İSTASYONDA MOSKOVA SAATİ KULLANILIYORDU

Daha önceki istasyonların uçuşlarında kozmonotların dinlenme ve çalışma saatleri dünyadaki uçuş kontrol merkezi ile radyo bağlantıları kurabildikleri zamana göre değiştiriliyordu. Bu yöntem uzaktan iletişim açısından çok yararlı olmakla birlikte kozmonotların hergün yeniden uyum yapmalarını gerektiriyor, bu da onları yoruyordu.

SALYUT - 6'da ise hergün Moskova saati ile 8'de kalkış ve 23'de yatış vardı. Böylece kozmonotların hayatı eskisi gibi devam etmiş oluyordu. Bununla birlikte «yer» için yeni zorluklar doğmuştu: SALYUT-6 ile bağlantı zamanını uzatmak üzere dünyanın çeşitli noktalarındaki aracı gemi sayısını çoğaltma ve «molniya» iletişim uydularını devreye sokmak gerekmişti. Örneğin SALYUT - 6 ile yer arasında radyo bağlantısı şöyle dolaylı bir yoldan kuruluyordu: SALYUT-6 Aracı gemi - Molniya uzaktan iletişim uydusu - Yer alıcı istasyonu - Uçuş Kontrol Merkezi. Bu yol Küba sularında bulunan gemi ile birlikte 70 bin km. tutmaktaydı. Buna karşı kozmonotların üç aydan fazla tam verimle çalışmaları sağlanmış oluyordu.

SALYUT - 6 çok sayıda bilimsel deney yapılmasında çok önemli bir rol oynadı: Tıp, biyoloji, teknoloji alanlarında deneyler, yepyeni aygıt ve sistemler üzerinde denemeler, dünyamızın doğal kaynakları, astronomi, astrofizik, uzay fiziği vs. üzerinde çalışmalar yapıldı. SALYUT - 6 kozmonotları füzelerle, özellikle ilk uzay «kamyonu» Progres - 1 ile gelen yükleri taşımak için de güçlü kuvvetli olmak zorunda idiler.

Formdan düşmemek için kozmonotlar doktorların bütün dediklerini yapıyorlardı: yerçekimini öykünen özel üst giysilerle jimnastik ve mini-stadyum'da uzun antrenmanlar. Herkes zevkine göre vücudunu çalıştırmaktaydı: Greçko döner pisti seçmişti, Romanenko özel bir bisiklettin (Velo-ergometre) pedallarını çeviriyordu. Ter uzayda damla damla belirmez, vücut üstünde parlak bir örtü oluşturur. Bizim bisiklet amatörünün göğsünde küçük bir göl olmuştu. Spor kozmonotların üç aydan fazla beden ve ruhca sağlam kalmalarını sağlamaktadır. Yalnız spor değil tabii.

Daha önceki uçuşlardan elde edilen bilgiler kozmonotların daha iyi beslenmesini sağladı: taze konserveler, meyvalar, hardallar, bayırturpu (konuklar beraberlerinde pekçok yiyecek getirmişlerdi). Yerçekimsizlikte yıkanmaya olanak sağlayan bir duş da vardı. Bütün bunlar beden içindi, ya moral? İçin de dostlarla temas, mektuplar, küçük hediyeler... Hatta Greçko ve Romanenko ailelerinin videoteyp'leri (teypê alınmış televizyon görüntüleri) bile vardı. Akşam olunca sürekli teype alınmış TV izleniyordu. Sık sık TV'dan konser dinliyorduk.

Böylece günlerin tekdüzeliği azaltılıyordu, füze ile dostların gelişi ise bayram oluyordu. Bizi getiren SOYUZ -27'den sonra SOYUZ-28 ile uzaya ilk kez uluslararası bir ekip geliyordu. SOYUZ-28 Çek Vladimir Remek ile Sovyet Aleksey Gubarev'i getirdi. Sovyetler Birliği uzaya ilk yapma uyduyu fırlatan ülke oldu. Bugün bu safha çoktan aşıldı: Uzayda ilk uluslararası istasyon açılmış bulunuyor. Yakın bir gelecekte daha da ileri gideceğimize inanıyorum.»

Gerçekten de, uzayda 6 ay kalma rekorunun kırılmasıyla, bugün uzayın fethi ve keşfinde insanoğlu yeni bir adım, daha bir ileri adım atmış bulunuyor.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Fas haber ajansları, «Hür dünyanın kalesi Fas»ın «kızıllar» tarafından yıkılmak üzere olduğunu Batılı dostlarına «bildiriyor» ve Polisaryo, Cezayir ve Moritanya'ya karşı haçlı seferi çağrısında bulunuyor. Afrika Birliği Örgütü ve Moritanya'nın Sahra halkının kendi kaderini belirleme hakkını tanımasına kızan Fas'ın içinde paranoya durumunu Cezayir basını şöyle anlatıyor:

EL MOUDJAHID

EL MÜCAHİD
● Günlük gazete.
● Cezayir Ulusal Kurtuluş Cephesi Partisi'nin yayın organı.
● Cezayir'de yayınlanır.

Fas Krallığı'nın paranoyası

Tüm dünyada barış isteyen güçler ve kişiler, Moritanya ile Sahra halkları arasında imzalanan barışa sevinirlerken Fas monarşisi, bu önemli olay karşısında Cezayir'e ve Polisaryo'ya karşı artık klasikleşmiş tehditler savurmayı sürdürüyor. Fas'ın tutumunda değişen tek nokta, artık tehditlerinde Moritanya'yı da hedef almasıdır.

Fas gazete yönetimlerinde bu nedenle esen öfke rüzgarları, Faslı gazetecilerin, Moritanya - Polisaryo barış anlaşmasını nitelemek için birbirleriyle sövgü yarışına girmelerine yol açtı. Aslında bu, Fas'ın kraliyet yayın organlarının diline alışmış olanların yadırgamaması gereken bir durum: Fas haber organları dört yıldır, her yeni olayda yeni politik terimler keşfederek kendi gereksinimlerine uygun bir dil kullanıyor ve her geçen gün gerçekleri biraz daha çok maskeliyorlar. Yine de işin en ilginç yönü bu değildir. Barış anlaşmasından bu yana Fas'ın neden hiçbir resmi yorum yapmamış olduğu, bu gazeteleri okuyan gözlemcileri bol bol düşündürür.

Yetkililerin daha önceleri vermiş oldukları demeçlerdeki çelişkilerin bolluğundan dolayı bu demeçlerden de birşey çıkarmak olanaklı değil. eGrçekten de kısa bir zaman öncesine kadar, yani Afrika kıtası devletlerinin Monravia doruk toplantısında Sahra halkının savaşımını destekleme kararı almalarına dek kraliyet sarayı kulislerinde söylenen şey, Moritanya'yı kararından çevirmek ya da kararını değiştirtmek için Fas'ın hiçbir şey yapmayacağı» idi. O sıralarda Fas'ın düşündüğü şey, Moritanya'nın, barış isteğini yalnızca iç muhalefeti susturmak için kullanacağı ve bu isteği yaşama geçiremeyeceği idi. Ama Moritanya'nın barış girişimleri somutlaştıkça Fas Kralı 2. Hasan'ın diplomatlarının endişesi de arttı.

Afrika Birliği Örgütü'nün Monravia'daki 16. doruk toplantısında yapılan olumlu oylama, Fas krallığını, bütün kıtayı tehdit etmeye varan ve konferansı «hokkabazlık» olarak nitelemeye kadar giden bir karalama kampanyasına itti. Fas'ın şaşkınlığı, Moritanya'nın, bir oylama ve bir anlaşmayla Sahra halkının kendi kaderini belirleme hakkını tanıması karşısında daha da arttı. Bu anlaşma, Fas için bardağı taşıran son damla oldu.

Yapayalnız kalan Fas taktik değiştirmek zorunda kaldı. Fas, kendisine karşı çıkan bütün çevrelere, yani tüm barış güçlerine karşı tehditler yağdırırken öte yandan Fas haber ajansları, Batılı dostlarını kendilerine yardım etmeye zorlamak ve yalnızlıklarını bir ölçüde kırabilecek şekilde «ideolojik» silah kullanmak niyetinde görünüyor. Bu nedenle, soğuk savaştan kalma eski silahları kullanmaları şaşırtıcı değil. Kraliyet sarayının ideologlarına göre «komünist tehlike» ufukta görünmüş. «Kübalılar» ve diğer «kızıllar» saldırıya hazır bekliyorlar. Bu haber ajanslarına göre, «hür dünyanın kalesi» olan Fas'ı yıkmak için uluslararası bir koalisyon oluştu. Bir çeşit paranoyaya yakalanmış olan Fas kralcıları, geleneksel bağlaşıklarını kendi izlerinden yürümeye ve yeni bir haçlı seferine çıkmaya zorluyorlar. Son haftalarda verdikleri demeçler, Şah'ın düşmeden önce ya da Sedat'ın düşmanlarına boyun eğerken verdiği demeçlere garip şekilde benziyor. Önümüzdeki Bağlantısızlar Doruk Konferansında kafaları bulandırmak için Fas'ın, bağımsızlık için çarpışan bir sömürge halkının savaşımını ideolojik bir savaş olarak göstermeye çalışacağı unutulmamalıdır.

Menkul Açık Artırma ve Kıymet Takdiri raporunun tebliğine dair ilan
İSTANBUL ÜÇÜNCÜ İCRA MEMURLUĞUNDAN

1977/14250

1 — Alacaklı Hasan Orhan vekili Av. Tufan Akpınar tarafından 60.000.— TL. nin tahsili hakkında Büyükada Balıkçıl Caddesi No: 78 de İstamat Ksidas ve Dimitri Ksidas haklarında açılan icra takibinde, adınıza kayıtlı 51 66 70 abone numaralı telefonun hacz edilen intifa hakkına bilirkişi tarafından 60.000.— TL. kıymet takdir edilmiştir, takdir edilen kıymete karşı varsa itirazlarınızı işbu ilanın neşrinden itibaren 7 gün içinde İcra Tetkik Mercii Hakimliğine yapmanız,

2 — Mahcuz olup satılmasına karar verilen 60.000. — TL. muhammen kıymetli 51 66 70 abone numaralı telefonun intifa hakkının birinci açık arttırması 5.9.1979 günü saat 16.00-16.15 arası İstanbul Sultanahmet Adliye Sarayı Zemin kat 3. İcra Dairesinde yapılacaktır.

O gün takdir edilen kıymetin % 75 ine ve rüçhanı olan alacakların mecmuununa istekli bulunmadığı takdirde 7.9.1979 günü aynı yer ve saatte ikinci artırması yapılarak ençok artırana ihale edilecektir.

İhale tellaliye resmi ve damga pulu alıcıya ait olup isteklilerin satış günü satış mahallinde hazır bulunacak satış memuruna müracaatları ilan olunur.

(Basın: 6143) — 2042

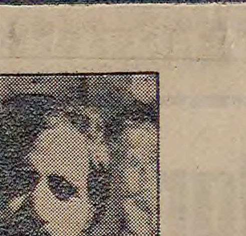

● FİKRİ DEMİRHAN
Genel - İş İşyeri Temsilcisi

«MHP ırkçı-şoven bir partidir. Faşist dikta kurmak isteyen tekelci sermayenin vurucu gücü MHP'dir. Faşizm her şeyden önce ve en başta işçi sınıfına düşmandır. Biz Genel-İş üyeleri işçi sınıfımızın bir parçasıyız bu nedenle en başta biz MHP'nin kapatılmasından yanayız.»

● NADİR AKYILDIZ
POL-DER eski Genel Sekreteri

«Demokrasi güçlerinin ve halkımızın düşmanı MHP ve tüm yan kuruluşları kapatılmalıdır.

CHP ağırlıklı hükümet, muhalefette iken devrimci demokrat dernek ve kuruluşlara bir sürü vaadlerde bulunup iktidar olduktan sonra tüm bu vaadlerin tersine hareket etmiştir. Örneğin TÖB-DER ve POL-DER gibi kuruluşların kapatılmasında gerici faşist güçlerin oyununa gelmiştir. Oysaki kendilerinin iktidara gelmesinde en büyük desteği bu kuruluşlar göstermiştir.

MHP ve yan kuruluşlarının kapatılması faşist militanlardan hesap sorulması için tüm demokrasi güçleri işçi sınıfımızla eylem ve cephe birliği yapmalıdır. Antifaşist mücadelede bunu gerektiriyor.»

● C. ALPARSLAN ERTUĞ
Gemi Mühendisleri Odası Başkanı

«İşçi sınıfımızın öncülüğündeki demokrasi ve sosyalizm güçlerinin antifaşist savaşımı günümüzde önemli boyutlara ulaşmıştır. Tekelci sermayenin faşizmi tezgahlamak yolundaki çeşitli girişimleri, işçi sınıfımızın ve emekçi yığınların kararlı direnişiyle geri püskürtüldü. Bu kararlı tutum, faşizm karşısında ikircilikli bir davranış içinde bulunan CHP ağırlıklı hükümeti, faşist cinayet şebekelerinin açığa çıkarılması için girişimlerde bulunmak zorunda bırakmış ve çeşitli olayların suçluları peşpeşe yakalanmaya başlamıştır.

Ancak, CHP yöneticileri hâlâ suçun ve suçlunun peşinden koşma politikasını terketmiş değillerdir. Faşist cinayetlerin ve tırmanan terörün kaynağının, yani MHP'nin üzerine yürümemektedirler.»

● MUHSİN NURAYDIN
İGD Antakya Şubesi Yön. K. Üyesi

«MİSK içerisinde bomba imal edildiği kanıtlanmasına rağmen bu sendikanın yöneticileri ellerini kollarını salayarak dolaşabilmektedir. Politika Gazetesi Yazışleri Müdürü ALİ İHSAN ÖZGÜR'ün katili ve MHP yöneticisi Kazım Ayaydın (daha birçok cinayetlere adı karışmasına rağmen) sözde delil yetersizliğinden serbest bırakılmaktadır.

Diğer yandan demokratik kitle örgütlerinin yöneticileri gerekçesiz olarak aylarca tutuklanmaktadır. Örneğin İGD Antakya şb. sekreteri gerekçesiz olarak Polis tarafından gözaltına alınabilmekte, daha sonra tutuklanmaktadır. Ama yüzlerce yurtseverin kanına giren faşist katiller serbestçe dolaşabilmektedir. Bizler demokratik kitle örgütlerine yönelik baskı ve saldırıları kınıyor; faşist MHP'nin kapatılmasını, sicilli faşist Türkeş'in tutuklanmasını istiyoruz.»

● NEZİH YALIMCAN
Persa - İş Sendikası Genel Başkanı

«Evet, kapatılmalıdır. Bu konuda Anayasanın ilgili maddelerince işlem yapılarak suça katıldığı sabit bulunan MHP'nin bir an önce kapatılması gerekir.»

● SEDAT KAYA
Tekstil Diyarbakır Şube Başkanı

«Bugün için MHP, ÜGD ve MİSK gibi cinayet şebekelerinin kapatılması tüm demokrasi güçlerinin acil talebi durumuna gelmiştir. Kitle kırımlarına varan cinayetlerin, katliamların bu faşist kurumlarca tertiplendiğini savcı iddianamelerinde bile açık.

Ancak MHP veya yan örgütleri durumundaki şebekelerin kapanmasıyla faşist tırmanışın kesin durdurulacağına da kesinlikle katılmıyorum. Çünkü Türkiye'nin dışa bağımlı yarı-sömürge bir ülke olduğu ortada. Emperyalizmin güdümünde. Bunun yanında yasalar işçi sınıfı partisinin çalışmalarını engellerken gerici partilere açık.

Sonuçta şunu belirlemek istiyorum. MHP, ÜGD, MİSK kapatılmalıdır. Ancak faşizme karşı en etkin bir biçimde yığınları da seferber etmek gerekir. Çünkü faşizmin kan deposu pasifizm ise düşmanı da kitle hareketidir.»

● ALİ KAYA
TÜM-DER Zonguldak Şube Başkanı

«Konu mevcut demokrasinin kendi mantığı içinde dahi ele alınsa kapatılması gerektiği ortadadır. Çünkü alışılagelen anayasal siyasi parti olma niteliğinde bile değildir. Birçok üyesinin katilliği, suçluluğu mahkeme kararlarıyla tescil edilmiş, binalarının saldırı yuvası olduğu ortaya çıkmıştır. Yani mevcut düzen sınırlarını aşmıştır.

Ayrıca bu yasal yönü bir yana bıraksak dahi MHP'nin kapatılması halkın yararınadır. Çünkü halka yönelen saldırıların, bizzat yönlendiricisidir.

Ancak MHP'nin kapatılması sorunu halletmeyecektir. Bu da iyice bilinmelidir. Çünkü kapatıldığında yeni bir parti ya da örgütlenme biçimleri, yeni mücadeleye kazanım sağlayarak mahkum etmekten geçer.

Bu da en azından demokrasiden yanayım diyen güçlerin güncel görevidir.»

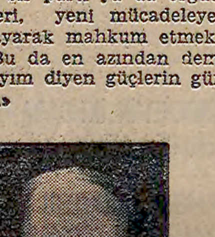

● İLİMDAR BOY
Tüm Has - İş Genel Başkan Yar.

«MHP'nin günlerdir basında yer alan suçluluğu kapatılması için yeterli delillerle saptanmıştır. Partiler Yasasının partilere tanıdığı geniş imtiyazlardan faydalanarak çeşitli il ve ilçelerinde suçluların saklanmasına suç aletlerinin parti binalarında gizlenmesine yardımcı oldukları kanıtlanmıştır.

Bu nedenle bu parti kapanmalıdır. Parti kapatıldıktan sonra bu parti sayesinde suç işleyenler daha kolayca yakalanabileceği gibi, cinayetlerin de azalması gibi olumlu sonuçlar da doğacağı kanısındayım.

MHP'nin işlediği suçlar ortada iken onu kapatmayanlar tarih önünde işlenen cinayetlere ortak olma sucundan kurtulamazlar. Tüm görevliler görevlerini yerine getirmelidirler. Demokrasi güçleri MHP'nin kapatılması için güçlerini birleştirmelidirler.»

● HÜSEYİN KICANOĞLU
Çerkeş Belediye Başkanı

«Günümüzde MHP ve onun yan örgütlerinin terörün kaynağı olduğu gün gibi ortaya çıkmıştır. Gerek Cumhuriyet Başsavcısı, gerek Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin kararları ve gerekse yakalanan ülkücülerin itirafları MHP ve ÜGD'nin ülkemizdeki terörün baş sorumlusu oldukları belirlemiştir. Yapılması gereken bu suç örgütlerinin hemen kapatılmasını sağlayıcı girişimlerde bulunmak ve kapatmaktır. Yoksa ülkemizde insanların öldürülmediği günlerin özlemini daha çok çekeriz.»

● HASAN GAZİ
İGD Bursa Şubesi Başkanı

«Evet. Başta MHP olmak üzere tüm faşist yuvaları kapatılmalı, yöneticilerinden hesap sorulmalıdır.

Halkımız faşist odakların dağıtılmasını istiyor. MHP ve ÜGD'yi onlarca kez kapatacak suç dosyaları savcıların önünde duruyor. Gün karar vermek günü. Tüm ulusal demokratik güçlerin faşist örgütlerin üzerine yürüme günüdür. Seçim hesaplarıyla faşist örgütlere dokunmama konumu yurtseverlikle, demokratlıkla bağdaşmaz.

Bir kez daha haykırıyoruz. Faşist cinayetlerin, soygunların ırza geçmelerin her türlü kaçakçılığın merkezi ve planlandığı yer olan MHP ve yan örgütleri olan tüm faşist cinayet odakları dağıtılmalı, başta Gestapo Ajanı Türkeş olmak üzere yöneticilerinden hesap sorulmalıdır.»

● DEVAM EDECEK

MHP'nin kapatılması için kanıt isteyenlere yanıt...

DAVADAN DÖNEN BİR MHP'Lİ ANLATIYOR...

— 4 —

● Sürmeneli'ye 1978 sonbaharında bir cinayet emri verildi. Dörtyol ilçesinin ilerici savcısı Ali Bal'ın öldürülmesine karar verilmişti...

● Çelik - İş Sendikası'nın yöneticileri hemen herşeyi bilirlerdi. Çünkü yukarıdan gelen emirlerin ilk durağı onlar olurdu. Onlar tatbik ettirirlerdi.

● İSDEMİR'de «işçi» olarak çalışan Ziya Akdeniz adlı faşist, övüne övüne işlediği cinayeti anlattı. Kendisine bu konuda Çelik - İş İskenderun Şubesi yöneticilerinden Abdullah Kuzulu, Halil Kolağasıoğlu ve Ahmet Kayıcıoğlu'nun yardım ettiklerini, para ve emir verdiklerini de anlattı.

Merkezi ölüm kararları ve terör

Sürmeneli kartı kaptırdı ama bu ziyaretinde ilginç bilgiler de derledi. Ankara'daki bu gezisinde Kayaşın Tepecik semtinde Muharrem ve Aydın adlı iki faşist militanla konuştu. İki faşist de pervasızca konuştular.

Ankara'da Altındağ Ağır Ceza **Mahkemesi** Yargıcı bazı faşistlere **28, 30 yıla kadar hapis** cezaları vermişti. Keza aynı mahkemenin savcısı da faşist terör sanıkları hakkında ölüm cezası ya da yaşamboyu hapis cezaları istemişti. Diğer illerdeki ve mahkemelerdeki «sivil» yargıçlara ders olması amacıyla bu iki hukukçu hakkında «ölüm» kararı verildi.

Sürmeneli'nin konuştuğu Muharrem ve Aydın adlı faşist militanlar **bu konuda net** bilgi veriyorlardı. Sürmeneli'nin aktardığı bu bilgi daha sonra **Ankara** Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Dairesi tarafından da doğrulandı. Ancak faşist terör eylemi «deşifre» olduğundan uygulanamadı.

● İLK CİNAYET GÖREVİ

Genellikle patlayıcı maddeler konusunda uzman olan ve bu alanda etkinlik sürdüren Sürmeneli'ye 1978 sonlarında bir cinayet emri verildi. Dörtyol ilçesinin ilerici savcısı **Ali Bal'ın** öldürülmesine karar verilmişti.

Öldürme emrini, İSDEMİR Isı Tesisleri Müdürü, ÜLKÜ-TEK Şube Başkanı ve bölgedeki faşist hareketin bir numaralı adamı **Tuncay Terekli** ile İskenderun **MHP** İlçe Başkanı **Tamer Kökalın** verdiler.

O güne değin çeşitli bombalama eylemlerine karışmasına karşın Sürmeneli hiç cinayet olayında görev almamıştı. İlke olarak da cinayete karşıydı. Bunu şöyle açıklıyor:

— Bir bomba patlatırsın, nihayet taksisi, dükkanı, evinin çatısı uçar, camları kırılır. Ama adam öldürmeye geldi mi ben dururum. Benim de çocuklarım var. O zaman öldürülecek adamın çocukları yok mu yani? Karısı yok mu? Onlar sefil olur, sebil olur. Ben adam öldürmeye girmem ve girmedim.

Sürmeneli çeşitli bahanelerle Dörtyol Savcısı Ali Bal'ı öldürmeye yanaşmadı. Dörtyol Savcısı'nın öldürülmek üzere seçilişi de rastlantı değildi. Bölgedeki faşist örgütlenme Ali Bal'ı kendisi için bir engel olarak görüyordu. Nitekim daha sonra savcının evi bombalandı. Çelik-İş Sendikası'nın katil kiralayıp, İSDEMİR yöneticilerini öldürtmeyi planlayan İskenderun Şube Başkanı **Ali Ulukanlıgil'in** ifadesinde bu ayrıntılı olarak anlatıldı. **Recep Akyol** adlı faşist militan, -ki Türk Mensucat-İş Sendikasının İskenderun Şubesi Başkanıdır- aynı zamanda, savcının evinin bombalanmasını sağladı. Savcının evinin önündeki çiçek saksısına yerleştirilen bomba patladı ancak can kaybı olmadı. Bu davanın soruşturması ise hâlâ sürüyor.

● DÖRTYOL SAVCISI NİYE SEÇİLDİ?

Dörtyol Savcısı Ali Bal'ın öldürülmek, olmazsa sindirilmek istenmesinin altında faşist örgütlenmenin bölgesel yerleşme planlarının aksaması yatıyordu. İskenderun Demir Çelik Fabrikası kurulduktan sonra bölgedeki köylerden çok sayıda işçi alınmış ancak bu yetmemişti. MC döneminde İSDEMİR'e sadece **bir kalemde** 3.500 işçi alındı. Bunların tümü de **MHP** güdümünde yürüdü ve alınacak olanları **MHP** seçti. Tunceli, Malatya, Kırıkhan, Sivas yöresindeki **MHP'**ye yakın unsurlar, ayrıca Hatay, Çukurova yöresinden derlenmiş işsizler fabrikaya işçi olarak alındı. Tek kalemde alınan 3.500 kişinin yanısıra parça parça da işçi alımına devam ediliyor ve **MHP** hem kendi militanlarına, sempatizanlarına «iş» olanağı yaratıyor hem de işe yerleştirilmiş işsizler arasından kadro ve sempatizan derlemesine hız veriyordu.

Ne var ki bu kadar çok sayıda kişinin aileleri ile birlikte barındırılması bir sorundu. İSDEMİR'e yakın Belen, Osmaniye, Islahiye, Dörtyol gibi yerleşme merkezlerinde ciddi nüfus hareketleri başladı. Özellikle Osmaniye ve Islahiye kısa sürede faşist hareketin kalesi haline getirildi. Bunda yerleştirilen «işçilerin» büyük payı vardı. **Belen** ise çoktan faşistler için «kurtarılmış bölge» haline getirilmişti. Bu kentler halen de bu niteliklerini koruyorlar. Örneğin İskenderun'dan Antakya'ya giden ilericilerin geçmek zorunda olduğu **Belen** kasabası bu konuda ciddi bir ölüm tuzağı niteliği taşıyor.

Dörtyol'da ise savcı Ali Bal, ilçedeki faşist militanların yasadışı tutumlarına ve yerli halkı sindirici terör eylemlerine karşı çıkıyordu. Öldürme emri bu yüzden verildi.

● BİR FAŞİST CİNAYET DAHA

İskenderun'da ve yöresinde sürdürülen faşist terör sürekli tırmanma gösteriyor, ilericilerin sindirilmesi operasyonu bütün kanlılığıyla sürüyordu.

İskenderun'un Esentepe Mahallesinde **İbrahim İflasi** adlı ilerici bir kahveci 1979 başlarında öldürüldü. Cinayet olayının kentteki yankıları sürerken, Sürmeneli'nin evinin damında 15 kadar faşist toplandılar ve aralarında sohbet ettiler. Bölgedeki toprak damlı evlerin çatıları genellikle sıcak güney akşamlarında oturulup sohbet edilen yerlerdir.

15 kadar faşist militan arasındaki bu sohbet sırasında **Ziya Akdeniz** adlı **İSDEMİR'de «işçi»** olarak çalışan bir faşist, övüne övüne İbrahim İflasi'yi nasıl öldürdüğünü anlattı. Kendisine bu konuda Çelik-İş İskenderun Şubesi yöneticilerinden **Abdullah Kuzulu, Halil Kolağasıoğlu** ve **Ahmet Kayıcıoğlu'nun** yardım ettiklerini, **para ve emir verdiklerini** de açıkladı.

Sürmeneli'nin bu cinayetle ilgili olarak verdiği bu bilgi daha sonra Çelik-İş İskenderun Şube Başkanı Ali Ulukanlıgil'in emniyetteki ifadesinde de doğrulanıyordu. **Ziya** Akdeniz cinayet suçundan halen tutuklu bulunuyor. Ziya Akdeniz bu cinayetten sonra gene parasız kalınca Ali Ulukanlıgil'den para yardımı isteyecek ve karşılığında da İSDEMİR yöneticilerini öldürmeyi kabul edecekti. Ancak cinayetten sonra ödenmek üzere verilen 1,5 milyon liralık üç parça bono vadesinden önce **tahsile** verilince hem katil kiralanması olayı açığa çıkacak hem de İbrahim İflasi cinayeti aydınlanacaktı.

● DAVADAN DÖNENİ NASIL VURDULAR?

İskenderun'da Dumlupınar Mahallesinde oturan Bestami Bakır adlı genç uzun süre bölgedeki faşist örgütlenmede militan olarak görev aldı. Ancak bir süre sonra davasından döndü. Bestami Bakır için, yöredeki faşist liderler **«solcu oldu, davadan döndü»** kararını verdiler. Bu karar aynı zamanda **«ölüm** demekti.

Bestami Bakır'ın uzaktan akrabası olan Ali Bakır ile Adnan Deppeoğlu bu cinayet için görevlendirildiler. Ahmet Kayıcıoğlu gereken silahı sağladı ve iki faşist Bestami Bakır'ı vurarak öldürdüler.

Cinayetten sonra Çelik-İş Sendikası İskenderun Şubesi İkinci Başkanı **Abdullah Kuzulu** katillere 200 bin lira vererek kaçmalarını ve saklanmalarını sağladı. Daha sonra Ali Bakır yakalandı ve hapsedildi. Ancak cinayetle birinci dereceden bağı olduğu çok somut kanıtlarla ortaya çıkarılmış olan Adnan Deppeoğlu, bölgede çok az kişinin açıklayabildiği gerekçelerle, serbest bırakıldı. Deppeoğlu şimdi serbest dolaşıyor.

● GİZLİLİ[illegible]TİYAÇ BİLE YOK

Bunca faşist cinayet olayını bu kadar ayrıntılı olarak nasıl bildiğini, sorduk Sürmeneli'ye. Omuz silkti. Şöyle dedi:

— Biz bölgede hakimdik. Kimden korkumuz olacaktı ki? Herkes yaptığı «iş»i çekinmeden anlatabiliyordu. Ama tabii bina bekleyen aptal ülkücülere değil. İş yapan, kabiliyetliler konuşurdu kendi arasında. Yani «kadro» olanlar konuşurlardı. O yüzden bilinir pek çok şey. Hele Çelik-İş Sendikası'nın başkanları (Sürmeneli, sendika yöneticilerinin tümüne «başkanlar» diyor) **hemen herşeyi bilirlerdi. Çünkü yukarıdan gelen emirlerin ilk durağı onlar olurdu. Onlar tatbik ettirirlerdi.**

● YARIN: Kırıkhan'da TÖB-DER'in bombalanmasında fiyasko ve Türkeş...

tırmık

AYDIN ENGİN

Stokçuluk veya kapitalizmin aklanması

TRT bültenlerinde eskiden ölüm haberleri sıram sıram gelirdi. Şimdi sanırsak hükümet kanadının etkisiyle bu haberler azaltıldı. Hiç olmazsa diğer haberlerin arasına **«serpiştirilir»** oldu. Böylece hükümet açısından olumsuz propaganda da bir ölçüde hafifledi. Tam sosyal demokrasiye yakışan bir çözüm. Nasıl Tekel Satış Mağazalarının önünde uzayan kuyrukları yok etmek için, sigarayı bollaştıracaklarına, bu mağazaları kapamayı yeğlemişler ve böylece **kuyrukları** ortadan kaldırmışlardı ise şimdi de ölüm haberlerinin TRT'de topluca verilmesini önleyerek, olumsuz propagandayı önlemeyi hesapladılar.

Nasıl çözüm ama?

Sigarayı bollaştıramıyorsan mağazaları kapat.

Cinayetleri önleyemiyorsan haberlerini dağıt...

Sosyal demokrat kafa sorunları böyle çözümlerken, son günlerde, TRT'sinde ve ona koşut gitmeye çabalayan günlük gazetelerin bazılarında yeni bir propaganda yöntemi geliştirdi: **Stokçuluk haberleri...**

Gün geçmiyor ki Afyon'un bilmem ne ilçesinde Bakkal Hüsamettin Efendi on kilo margarin, 35 tane ampul ve iki paket tuz stoku ile yakalanıp adliyeye sevkedilmesin.

Adana'nın bilmem neresinde bilmem kaç bidon benzin, bilmem kaç teneke gazyağı ile yakalanan stokçu haberleri TRT bültelerinde yer bulabiliyor.

Gerçi bu arada Tekfen Holding gibi dev bir tekelin dev boyutlu ampul stoku, ya da Adana'nın parababalarından birinin çiftliğinde ele geçen gene çok büyük çaplı ilaç stokları da var ama esas ağırlığı ufak çaplı stokçular oluşturuyor.

Gerici basın -hele hele Tercüman- ufak tefek stokçular olayına biraz da haklı bir alayla baktı. Ama sıra parababalarının, tekellerin stoklarına gelince gerici basın alay dozunu bıraktı saldırıya geçti.

Özel teşebbüsün bekaretine tecavüz edildiği iddialarından, hükümetin sosyalist uygulamalara -ne demekse bu- geçtiğine kadar bir dizi feryat figan sardı ortalığı.

Karaborsacılık, stokçuluk, sahtecilik, rüşvet konularında zaman zaman kapitalistler pek hassas kesilirler.

Örneğin Watergate skandalı denen olay, ya da Lockhead rüşvet olayı, ya da Profumo skandalı gibi olaylarda kapitalist elebaşılardan, kapitalist basın ve kamuoyu sözcülerine kadar geniş bir koro Watergate'de eski Başkan Nikson'u, Lockhead'de şirketin önde gelenlerini ve rüşvet aldıkları saptanan politikacıları, Profumo Skandalında da Profumo'nun (İngiltere Savunma eski Bakanı) kendisini yerden yere çaldılar. Hiç acımadılar.

Bizde de benzeri oldu. Yahya Demirel, genç ve parlak bir «işadamı» olmasına rağmen yerden yere çalındı. Vehbi Koç'ların bile bazı demeçlerinde kınandı.

* * *

Kapitalist sistemde hemen her gün rastlanan ve fakat arada sırada iyice güncellik kazanan bazı olayları gelişigüzel -hem de bayağı gelişigüzel- sıraladık. Ne demek istiyoruz?

Basit.

Bakmayın siz Tercüman'ın, benzerlerinin yaygaralarına. Esas göğüslenmesi, etkisizleştirilmesi gereken propaganda CHP'nin yaptığıdır.

Stokçular yakalanarak, rüşvetçiler açıklanarak, hayali mobil ya ihracatçıları hapislere mahkum edilerek, karaborsacılar teşhir edilerek elde edilmek istenen sinsi bir amaç var:

Kapitalizmin aklanması!

Her stokçunun, rüşvetçinin karaborsacının, sahtecinin yakalanıp sergilenmesinde bilinçlere şu kazınmak isteniyor:

«Bu kapitalizm öyle erdemli bir düzendir ki arasında rüşvetçilere, karaborsacılara, stokçulara yer yok!...»

Haaa, işte yemezler bunu. Özü işçi sınıfının çalınmış alınterine dayanan bir sistem, arasındaki bazı hırsızları sergileyerek, kendi hırsızlığını örtbas edemez.

Kapitalizmi aklamak mümkün değil. En sinsi propagandalar bile yetmez buna. Propaganda etkili bir silahtır elbet. Ama gerçeği, bilimin gür sesini, sosyalizmin temel doğrularını ört bas edecek kadar değil.

ACILI YILLAR
Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 79 —

Ben bir «okuyucu kitlesi» yaratacaktım. Bu bende müthiş bir şok yarattı

Lichtenberg yolu üzerinde Tschesno'yla yapmış olduğumuz sayısız konuşmaları anımsıyorum. Bu konuşmalar sırasında, çoğu kez çok güzel olan öğütlerini benden hiç esirgemedi. Pek bol ve çoğu zaman karmakarışık olan düşünceleri içinde «kin»le ilgili olanı hep aklımda kaldı. Bu adamın yaşamıma, artık hiç çıkış yolu görmediğim, her umudu bıraktığım ve taslağımı kafamda parça parça etmiş olduğum bir anda girivermiş olduğunu teşekkürle anıyordum. Ona çok şey borçluydum. En azından yazarlık çalışmalarıma göstermiş olduğu inanç için!

Oturduğu dairenin kapısı kapalıydı. Merdivene oturdum ve yanıbaşımda duran sırt çantamla beklemeye koyuldum. Şaka maka işte gelmiştim! Aylardır tek bir sözcük bile yazamıyordum. Uzun emek isteyen bir çalışmaya şimdi yeniden girişmek cesaretini bulmayı nasıl da umabiliyordum? Geçmişimin ve gençliğimin peşine düşerek dönüp geldiğim bu Ruhr'da, kendime olan tüm güvenimi yitirip gitmiştim. Michael Tschesno'yla karşılaşacağıma seviniyordum, ama bir yandan da bu karşılaşmadan korkuyordum. Beni, içine dalıp gittiğim uyuşukluktan çıkmaya zorlayacağını biliyordum. Kendim de, daha uzun süre, yazmanın o bunaltılarından uzaklaşmanın güç olacağını anlıyordum.

Yukarı katın insanları yanımdan geçip giderken, bana kuşkulu ve göze batacak kadar kötü bakıyorlardı. Akşama kadar bütün gün bekledim: Yabancı bir kapı önünde, bir kez daha yabancının biriyim.

★

Karşılaşmamızın tam tamına ne zaman olduğunu şimdi pek anımsamıyorum, ama anımsadığım şeyler, onun kulağımdaki güçlü sesi, benim de taşkın sevincimdir... Bir süre sonra da karmakarışık odasında, üzerinde bir votka şişesinin yer aldığı masanın çevresinde oturmuştuk işte.Votkayla birlikte ringa balığı, salam ve nemli saman kokan ekmek yiyorduk.

Kendisine kişisel güçlüklerimden söz açtığımda uzak ve sıkılmış bir tavır takındığını gördüm. Sözlerim bittiğinde kendisine, Oliven konusunda Anfbau yayınlarını görmeye gideceğimi haber verdim. O, belirsiz bir hareket yaptıktan sonra şöyle yanıtladı: **«Onu ben yayınlayacağım... bundan doğal ne olabilir!»**

O, Sovyet Bölgesi'ndeki en önemli yönetim kuruluşu olan Ekonomik Komisyon'da çalışıyordu. Kuşkusuz, Rusça'yı iyi konuştuğundan ve işgal kuvvetleriyle doğrudan doğruya anlaşabildiğinden, yerinden yurdundan olmuş halkın çıkarlarını daha iyi savunabiliyordu.

Şimdi de bir yayınevi kurmak hevesindeydi!

Ne benimle, ne kişisel sorunlarımla ilgilenmediğini anladım. Beni sadece kafasında kurduğu projelere bir ortak gibi alıyordu. Ben bir «okuyucu kitlesi» yaratmakla, örneğin bir muhalefet edebiyatı örgütlemekle görevlenecektim. Bu bende müthiş bir şok yarattı diyebilirim. Bir kez, kendisi büyük bir edebiyat bilgisine sahipti. Ayrıca biliyordum ki, iyi bir yayın programı gerçekleştirebilmek için çok sayıda yazarla ilişkisi vardı. Willi Bredel, Stefan Hermlin, Erich Weinert, Hans Marchwitza ve diğerleri bunlar arasındaydı. Bu program, başta Rus edebiyatı olmak üzere yabancı edebiyatla da tamamlanacaktı. Ve bu arada kurulacak yayınevi için bir de ad aranmaktaydı.

Şişe boşalmakta gecikmediyse de yerini hemen bir başkası aldı. Ne ad bulmalıydı: Halk ve Edebiyat... Yeni Edebiyat... Kitap ve İş...?

Tshesno'nun heyecanı yavaş yavaş bana da geçti. Bu oyunda ben de gittikçe aktif bir yer üstlendim. **«Halk ve Evren»** adını bulmamız o akşam mıydı, yoksa daha sonra mı? Aklımda değil.

Sonunda bu adda karar kıldığımızda, sanki kendimizi çalışma odamızın masalarına kurulup oturmuşuz gibi görüyorduk.

Tschesno'nun daha gerçekçi olan karısı Rita, kocasının bu hayallerine fazla kapılmıyordu. Bize yiyecek içecek getiriyor ve alkolün sisleri içinden ben gene de, o akşam bu işe yatırdığımız yüzlerce markı hesap edebiliyordum.

Ertesi sabah Tschesno, beni yayınevinin kurulacağı, bu amaçla da işgal kuvvetlerince çoktan boşalttırılmış olan binaya alıp götürdü. Tauben-strasse'de bulunuyordu. Bugün yayınevi, bu sokaktaki aynı binadadır.

Haline inanmak için onu görmeliydi! Binanın o durumuyla, günün birinde hale yola geleceği bir an bile akıldan geçmezdi doğrusu! Çatıda koca koca delikler açılmış, duvarlar çökmüş ve yanmış, pencereler kararmış, dış duvarlar bombalar ve obüs parçalarıyla paramparça olmuştu. İlk kuvvetli rüzgarla tümden çöküp gidivereceği sanılırdı. Erkekler ve kadınlar, odalardan kalıntıları dışarı atmakta, bazılarıysa iç duvarların kalıntılarını söküp temizlemekteydiler. Toza bulanmışlar, solgun bir yüz ve kızarmış gözlerle, ağır çekimli bir filmdeki gibi kımıldanıyorlardı.

Bu görünüm karşısında Michael Tschesno'nun tasarısına inanmak ve onu boş hayal peşinde koşan garip bir adam gibi görmemek oldukça güçtü. Önceki gün alkolü fazlaca kaçırdığımız apaçıktı. Ama o, evi dolaşmaktayken odaların kullanılış yerlerini bile saptamaya girişmişti: Burası bağlama ve yapım yeri, orası yazım kısmı, şu ilerisi, bilmem ne..! Ve son olarak da, daha yıkıntı ve döküntülerden arınmamış ve rüzgarın ıslık çalarak içeri dolduğu bir odaya vardığımızda haykırdı: **«Sen de burada çalışacaksın... Evet, işte şurada! Sen de bizimle başlıyorsun!»**

Tereddütlerime rağmen gönlüm olmuştu. Yıkıntılardan yükselip çıkmak şeklinde, saçmalamaya bir adım kalan bu derin istek, Berlin'e yaptığım bu ziyaret sırasında bana çok dokunan ve gelip buraya yerleşmeme kadar varan bir düşünce olsa gerek. Bununla birlikte, bu son aylar boyunca Ruhr'u terketmeyi hiç aklıma getirmemiştim. Ben sessizce başımı sallarken, Michael Tschesno da bu kadarla yetinmiş göründü. Birbirimizden ayrıldıktan sonra, gene de Oliven'in basımını konuşmak üzere Aufbau yayınlarına uğradım. Tschesno'nun tasarılarının gerçekleşmesine bu derece az inanıyordum.

Ne kadar yanılıyormuşum.

Berlin yıkıntılarında, bu buz gibi karlı havalarda geçirdiğim günler pek hareketli oldu. Hergün yeni bir çehreye raslıyordum. Buz gibi soğuk salonlarda yapılan edebiyat toplantılarına koşuyor, saatlerce, aynı derecede soğuk olan sinema salonlarında oturup kalıyor, en ufacık bir ayrıntıyı bile anlamlı buluyordum. Dört bir yanda unuttuğumu ya da ölmüş sandığım yüzleri tanıyı veriyordum. Bu, sadece bana böyle gelmiyordu. Ben de birçoklarına ölüler arasından dirilip gelmiş gibi görünüyordum.

Aufbau yayınevinde - tanımadığım - yada, kim olduğunu çıkartmadığım - birine rastlamıştım. Bir sözleşme imza edildi. Ceplerin, banknot değil de sanki değersiz kağıt parçaları sandığım paralarla dolmuştu. O devirde bir kitabı çıkartmak, bugün olduğu gibi oniki ile otuzaltı ay yerine sadece üç ay istiyordu. Gazeteler, düşündüğüm konularda makaleler yazmamı istediler. Fakat yazmak için yeteri kadar kendimi toparlıyamıyordum. Oliven'den alınmış parçalar okudum radyoda. Seri halinde yayınlanan karşılıklı konuşmalar yaptım. Bu kentte bana bir yer ayrıldığı duygusunu içimden söküp atamıyordum. Gelip bu kente yerleşmek düşüncesine giderek kendimi alıştırdım. Öğleyin kendimi, daha dün tanımamakta olduğum ama bana hiç de yabancı olmayan insanlar arasında, Sanatçılar Ocağı'nda buldum. Tarım reformundan, tiyatrodan, edebiyattan cam kapının gerisinde uzanan iç karartıcı dünyayı ortadan kaldırıp yok edecek dev tasarılardan konuşuluyordu. Ama ne olursa olsun, gülümseyişlerimizin biraz çılgınca ve iyimserliğimizin delilere özgü bir iyimserlik olduğu şeklindeki acı izlenimi içimden sökmeyi başaramıyordum. Bir şey vardı: Bu dünya bazen tümden anlaşılmaz geliyordu bana.

Geçmiş, her an sıyrılıp karşıma dikiliyordu. Birgün, bir mezarın açıldığını ve iskelet ellerin bana doğru uzandığını görür gibi oldum. Tek kelimeyle korkunç bir rastlaşma oldu o gün.

Öyle yemeği sırasındaydı. Kapıcı masama yaklaştı -beni artık orada görmeye razı olmuştu- bir kadının benimle konuşmak istediğini haber verdi.

Eskiden çok güzel olduğu kuşku götürmeyen, ince fakat donuk bir yüz, halen canlı gözler, sert bir ağız: **«Adım Nagel»** diye zayıf bir sesle tanıttı kendisini. **«Willi'nin karısıyım. Zürih'e, oradan da İspanya'ya gitmek üzere yola çıkmıştı. Öldüğü anlaşılıyor... ama bunu bana onaylayacak kimseyi bulamadım.»**

Çantasından eski bir fotoğraf çıkardı: Alnında cüretli bir perçemi çok büyük, sarışın, enerji ve ateş dolu gözleri olan bir adam. Kadın ve o, bir zamanlar çok güzel bir çift meydana getirmiş olmalıydılar.

Sözcükleri acılı bir güçlükle telaffuz etmeyi başararak:

— **«Zürih'te çok sık birlikte olduk.»** diyebildim.

Yüzünde bir kurtuluş ve umut ışığı dolaştı.

(Devamı var)